

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Veroniky Burianové a soudců Mgr. Aleše Smetanky a Mgr. Jana Šmakala ve věci

žalobců:

a) **V. B.**
bytem X

b) **Bc. M. P., DiS.**
bytem X

oba zastoupeni Mgr. Jiřím Maškem, advokátem
sídlem Pod Všemi svatými 427/17, 301 00 Plzeň

proti

žalovanému:

Generální ředitel Vězeňské služby České republiky
sídlem Soudní 1672/1a, 140 00 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 10. 2024, č. j. VS-207929-13/ČJ-2022-80000P-51ODV,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Vymezení věci

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

1. Žalobci se společnou žalobou ze dne 27. 12. 2024, doručenou Krajskému soudu v Plzni (dále jen „soud“) téhož dne, domáhali zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 10. 2024, č. j. VS-207929-13/ČJ-2022-80000P-51ODV (dále jen „*napadené rozhodnutí*“), kterým žalovaný zamítl odvolání žalobců (podané společně s dalšími 17 odvolateli) a potvrdil jimi napadené rozhodnutí ředitele Věznice Plzeň ze dne 5. 10. 2022, č. j. VS-130297-75/ČJ-2020-8011PR (dále jen „*prvostupňové rozhodnutí*“).
2. Prvostupňovým rozhodnutím ředitel Věznice Plzeň (dále též jen „*ředitel věznice*“) rozhodl tak, že zamítl žádosti 19 žadatelů (včetně obou žalobců – všichni dále jen „*žadatelé*“) ze dne 30. 6. 2020 a 7. 8. 2020 o zpětné proplacení přestávek ve službě na jídlo a odpočinek za období posledních tří let předcházejících podání žádostí, tj. od 30. 6. 2017 do 30. 6. 2020, resp. od 7. 8. 2017 do 7. 8. 2020. Ředitel věznice po provedení dokazování dospěl k závěru, že požadované proplacení přestávek ve službě by bylo v rozporu s § 60 odst. 2 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*služební zákon*“).
3. Soud podotýká, že zbývajících 17 žadatelů, kteří nejsou žalobci v tomto soudním řízení a kteří byli zastoupeni jiným právním zástupcem, podali u zdejšího soudu společnou žalobu proti napadenému rozhodnutí, kterou soud projednal v samostatném řízení pod sp. zn. 57 Ad 5/2024.

II.

Žaloba

4. Žalobci v úvodních dvou člancích žaloby vymezili napadené i prvostupňové rozhodnutí a stručně shrnuli průběh správního řízení. V čl. III. označili za osoby zúčastněné na řízení zbývajících 17 žadatelů uvedených v napadeném rozhodnutí. V čl. IV. žaloby uvedli, že napadají oba výroky napadeného rozhodnutí. V úvodu čl. V. žaloby označili napadené rozhodnutí za nesprávné a nezákonné, a to z důvodů: (i) nesprávného právního posouzení, (ii) porušení zásady materiální pravdy a (iii) nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí.
5. Žalobci nesprávné právní posouzení označili za stěžejní žalobní bod. Konstatovali, že působili v oddělení výkonu vazby a trestu ve Věznici Plzeň, kde jednotliví dozorcí vykonávají služební činnost na oddílech – ubytovnách odsouzených či obviněných, zejména zajišťují denní režim těchto osob. Tento výkon služební činnosti je upraven směrnicemi pro výkon služební činnosti pro každé jednotlivé dozorcí stanoviště, ta jsou pohyblivá a pevná, přičemž jejich počet je upraven „Rozpisem dozorcích stanovišť“. Na jednotlivá dozorcí stanoviště jsou příslušníci veleni denním rozkazem vedoucího oddělení. Před nástupem služby se uskutečňuje rozdělení směny. Stav převzetí dozorcího stanoviště se zapisuje do „Knihy předání a převzetí služby“ a současně se hlásí nadřízenému. Povinností dozorce je být i při opuštění dozorcího stanoviště neustále pomocí radiostanice ve spojení s ostatními příslušníky a s operačním střediskem a v případě potřeby zasáhnout i na jiném úseku služebních činností.
6. Žalobci tvrdili, že výsledky namátkově vybraných dozorců, jakožto i dalšími důkazními prostředky nebylo nade vše pochybnost prokázáno, že mají interními mechanismy Věznice Plzeň faktickou možnost stravování v jídelně nebo konzumování vlastní donesené stravy v režimu přestávky na jídlo a odpočinek tak, jak to předpokládá § 60 odst. 1 služebního zákona. Naopak, z výsledku dokazování dle názoru žalobců vyplývá, že možnost čerpání takových přestávek je toliko iluzorní a fiktivní.

7. Žalobci označili za zásadní, že v případě jakékoliv vyhlášené mimořádné události byli povinni okamžitě ukončit stravování či oddech a dostavit se na určené místo (žalobci poukázali na směrnice pro signály „bouře“, „blesk“ a „útěk“, tedy pro řešení nejzávažnějších mimořádných událostí ve Věznici Plzeň). Žalobci tak byli v době výkonu služby v permanentní pohotovosti k zásahu, vyšla-li by taková potřeba v průběhu služby najevo. Při odchodu na stravu žalobci dozorčí stanoviště nepředávali žádnému dalšímu příslušníkovi, tj. nemohli se zbavit odpovědnosti za své stanoviště, ani v jediném případě není konzumace stravy uvedena v knize předání a převzetí služby. Odchod z oddílu je toliko v nahodilých případech nahlašován inspektorovi dozorčí služby. Jde evidentně o výkon služby, který není a nemůže být z povahy věci přerušen ve smyslu § 60 odst. 3 služebního zákona. Přinejmenším v rozhodném období Vězeňská služba ČR nenalezla řešení, jak při výkonu dozorčí či strážní služby umožnit službu konajícím příslušníkům čerpání přestávek na jídlo a odpočinek, což koresponduje s dlouhodobým nedostatkem kvalifikovaného personálu. Pokud tedy ředitel věznice ve shodě s žalovaným uzavřeli, že je na místě žádosti žalobců o zpětné proplacení přestávek ve službě na jídlo a odpočinek zamítnout, neboť by jejich proplacení bylo v rozporu s § 60 odst. 2 služebního zákona, jedná o nesprávné právní posouzení věci.
8. Žalobci vyjádřili nesouhlas s hodnocením žalovaného, pokud jde o rozsudky Soudního dvora Evropské unie, resp. nálezy Ústavního soudu ze dne 18. 10. 2021, sp. zn. II. ÚS 1854/20, které se týkají pracovníků působících na pozici hasiče, neboť se domnívají, že jde o srovnatelnou situaci, když i oni byli povinni zasáhnout bezodkladně při aktivaci signálu „bouře“, „blesk“ či „útěk“. Tato povinnost zakládá u žalobců takřka permanentní stav ostražitosti. Žalobci v dané souvislosti poukázali na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 7. 2019, č. j. 8 As 257/2018-44, bod 24, a ze dne 17. 8. 2022, č. j. 9 As 89/2021-65, bod 31, a dále na rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 31. 5. 2023, č.j. 30 Ad 8/2017-202, bod 111, a rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 13. 7. 2021, č. j. 55 Ad 2/2020-147, bod 98. Ve světle nastíněné judikatury žalobci považují za zřejmé, že u nich nemohlo jít o přerušitelný výkon služby. Nejen že nebyla nastavena zcela jasná a transparentní pravidla pro čerpání přestávek, ale především nebyl zaveden jakýkoliv mechanismus, který by nastavil střídání příslušníků tak, aby mohli fakticky nerušeným způsobem čerpat přestávku, tedy aby mohli přenést odpovědnost za přidělené stanoviště na jiného příslušníka a věnovat se pouze jídlu a oddechu. Žalobci proto vyjádřili přesvědčení, že v jejich případě Věznice Plzeň v rozhodném období zajistila pouze přiměřenou dobu na jídlo a oddech v rámci služby, jejíž výkon nemohl být přerušen.
9. V druhém žalobním bodu žalobci namítali porušení zásady materiální pravdy, které spatřovali v tom, že ředitel věznice i žalovaný v potřebném rozsahu nezjistili stav věci. Uvedli, že dle rozhodovací praxe Nejvyššího správního soudu [kterou žalobci blíže nespécifikovali – pozn. soudu] je to služební funkcionář, kdo je povinen zjistit stav věci. Za flagrantní porušení zákona žalobci označili to, že v řízení nebyli vůbec slyšeni, přestože jejich výpověď je základním důkazem, bez kterého nelze ve věci rozhodnout. Za další pochybení označili to, že oba správní orgány nevyhověly stěžejnímu důkaznímu návrhu žalobců na založení záznamu čipových karet ze vstupu do závodní jídelny věznice ani návrhu na založení nařízení ředitele věznice, které by upravovalo, za jakých podmínek mohou strážníci a dozorcí na pohyblivých stanovištích opustit stanoviště bez vystřídaní. U druhého z uvedených důkazních návrhů žalovaný navíc porušil § 181 odst. 5 služebního zákona, jelikož v napadeném rozhodnutí absentuje informace o vypořádání tohoto

důkazního návrhu. Jedná se tak o tzv. opomenutý důkaz, což napadené rozhodnutí činí přinejmenším částečně nepřezkoumatelné.

10. Porušení zásady materiální pravdy pak žalobci spatřují i v tom, že ředitel věznice i žalovaný vyšli při svém rozhodování z výsledků současných či bývalých příslušníků Vězeňské služby ČR, kteří jsou zcela nevěrohodní, např. výpověď npor. Ing. P. R., zástupce vedoucího oddělení výkonu vazby a trestu, který dle žalobců vypovídal zcela nepravdivě ohledně možnosti opustit věznici (bod 150 napadeného rozhodnutí). Podle žalobců opuštění areálu Věznice Plzeň za účelem čerpání přestávek je zcela vyloučeno z mnoha důvodů, nejen personálních (nedostatečná kapacita pracovníků), ale i formálně právních (absence úpravy v právních i služebních předpisech) a zejména organizačně technických (objektivní nemožnost takového postupu při obvyklém chodu věznice). Napadené rozhodnutí je tak postaveno na *a priori* pochybných důkazech a jsou projevem libovůle služebních funkcionářů. Žalobci na tomto místě své žaloby učinili důkazní návrhy (i) sdělením Věznice Plzeň, v jakých konkrétních případech došlo v rozhodném období k opuštění areálu věznice příslušníky Vězeňské služby za účelem čerpání přestávek na jídlo a odpočinek, a (ii) kamerovými záznamy z brány pro pěší Věznice Plzeň z rozhodného období, přičemž oba důkazy si měl vyžádat soud.
11. Za třetí žalobní bod žalobci označili nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, neboť jeho odůvodnění po kvalitativní stránce nedostálo požadavkům dle § 181 odst. 5 služebního zákona. Žalobci proti prvostupňovému rozhodnutí brojili relativně velmi podrobným odvoláním, které obsahovalo řadu odvolacích námitek (body 16 až 53 napadeného rozhodnutí). Na tyto odvolací námítky žalovaný reaguje sice rovněž poměrně obsáhle (body 54 až 155 napadeného rozhodnutí), nicméně při bližším seznámením s textem odůvodnění vyjde najevo, že jde převážně o „kompilát“ soudních rozhodnutí, z nichž jsou jednotlivé pasáže vytrhávány z kontextu či jsou pro projednávanou věc nepřiléhavé, neboť dopadají na skutkově odlišnou situaci. Žalobcům není zřejmé, proč nebylo jejich žádostem vyhověno. Z rozhodnutí je sice při vynaložení určitého úsilí zřejmé, že měl žalovaný za to, že službu ve Věznici Plzeň je možno přerušit a že žalobcům bylo umožněno čerpat přestávky na jídlo a odpočinek, nicméně lze jen s obtížemi přezkoumat úvahy, kterými se správní orgán řídil při právním hodnocení věci. Doslovné citace soudních rozhodnutí nemohou zbavit služebního funkcionáře povinnosti uvést přezkoumatelně důvody vydání rozhodnutí, tj. z jakých podkladů vycházel při rozhodnutí, jakými úvahami byl veden při jejich hodnocení a při výkladu právních a služebních předpisů, jakož i způsob, jakým se vypořádal s návrhy a námitkami účastníka a s jeho vyjádřením k podkladům rozhodnutí.
12. Z uvedených důvodů žalobci navrhli, aby soud napadené i prvostupňové rozhodnutí zrušil.

III.

Vyjádření žalovaného k žalobě

13. Žalovaný ve vyjádření ze dne 5. 2. 2025 navrhl žalobu zamítnout jako nedůvodnou. V úvodu žalovaný v plném rozsahu odkázal na odůvodnění napadeného a prvostupňového rozhodnutí, kde se služební funkcionáři řádně vypořádali se všemi námitkami žalobců uplatněnými ve správním řízení a zároveň řádně odůvodnili svá rozhodnutí. Dále považoval za nutné se vyjádřit k žalobní argumentaci a opětovně uvést rozhodné skutečnosti.

14. Žalovaný nesouhlasil s tím, že by z výsledku dokazování vyplynulo, že možnost čerpání přestávek na jídlo a odpočinek bylo toliko iluzorní. Naopak žalovaný je přesvědčen, že v rámci předmětného správního řízení bylo prokázáno, že charakter služby ve Věznici Plzeň umožňoval žalobcům jejich službu přerušit z důvodu čerpání přestávky na jídlo a odpočinek, kdy tuto mohli čerpat dle svého uvážení s přihlédnutím k charakteru služby a místu, kde službu vykonávali. Samozřejmě žalovaný nepopírá, že příslušníci byli částečně omezeni ve svých aktivitách, ale to vyplývá ze skutečnosti, že vykonávali službu v režimovém prostředí věznice. Tato omezení však nejsou takového charakteru, aby žalobci nemohli čerpat plnohodnotnou přestávku na jídlo a odpočinek ve smyslu § 60 služebního zákona.
15. K argumentaci žalobců o tom, že v době výkonu služby byli v permanentní pohotovosti k zásahu pro případ vyhlášení mimořádné události, žalovaný odkázal na body 84 až 95 napadeného rozhodnutí, kde se již s totožnými námitkami žalobců vypořádal. Opětovně zdůraznil, že taková žalobci tvrzená konkrétní povinnost právními ani vnitřními předpisy stanovena není. Povinnost příslušníků vězeňské stráže vyjádřená v § 7 odst. 3 a 4 zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční stráži České republiky (dále jen „*zákon o vězeňské službě*“), je obecnou povinností odrážející specifika výkonu služby v bezpečnostním sboru, obdobně jako obecná povinnost zakotvená v § 45 odst. 1 písm. i) služebního zákona, která se uplatní i v době mimo službu. Žalovaný připomněl konkrétní rozsudky Nejvyššího správního soudu ve věcech příslušníků Vězeňské služby ČR, v nichž bylo opakovaně judikováno, že povinnost zasáhnout v případě mimořádných událostí a zákonná zakročovací povinnost příslušníků vězeňské stráže i mimo dobu služby nejsou takové povahy, že by vylučovaly plnohodnotné čerpání přestávek na jídlo a odpočinek. Příslušník má v době čerpání přestávek na jídlo a odpočinek povinnost, pokud zachytí signál o mimořádné události, zakročit dle obecné iniciační povinnosti. Neznamená to však, že by byl příslušník jakkoliv sankcionován za nezakročení v případě, že by signál o mimořádné události nezachytil, neboť by např. nebyl v době čerpání přestávky na jídlo a odpočinek na příjmu. Nelze tedy hovořit o jakési neustálé připravenosti k zásahu při mimořádných událostech. Současně žalovaný upozornil, že služební činnost a úkoly příslušníků vězeňské služby nejsou jediným prostředkem ochrany společnosti a bezpečnosti ve věznicích, když k této ochraně slouží také řada jiných, na lidském faktoru nezávislých, mechanismů (např. mříže na oddílech, oplocení, tísňové hlásiče nebo kamerové systémy). Žalovaný odkázal na závěry Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 29. 2. 2024, č. j. 6 As 55/2023-44.
16. K námitkám žalobců, že při odchodu na stravu nepředávali dozorčí stanoviště žádnému dalšímu příslušníkovi, žalovaný zdůraznil, že čerpáním přestávky na jídlo a odpočinek se nepředává služba v pravém slova smyslu, jak se děje při ukončení, potažmo nástupu do služby, ale pouze se čerpáním přestávky na jídlo a odpočinek výkon služby přerušuje, což je diametrálně odlišná situace. Přestávku čerpající příslušník svévolně neopouští své stanoviště, jak tvrdí žalobci, neboť tak činí se souhlasem svého nadřízeného a v souladu s denním rozkazem vedoucího oddělení. Základem přestávky je skutečnost, že služba příslušníka je na určitý časový úsek přerušena. Odpovědnost příslušníka lze přitom vyvozovat pouze v rámci výkonu služby. Podle žalovaného skutečnost, že pro možnost čerpání přestávky je stěžejní souhlas nadřízeného, nikoliv formální střídání, a dále že odchodu za účelem čerpání přestávky nemusí předcházet záznam o předání a převzetí služby, dovodily ve své judikatuře krajské soudy i Nejvyšší správní soud (žalovaný citoval několik konkrétních rozsudků krajských soudů a poté rozsudky Nejvyššího správního

soudu ze dne 29. 2. 2024, č. j. 6 As 55/2023-44, a ze dne 20. 9. 2024, č. j. 3 As 114/2023-55).

17. Žalovaný má za to, že z podkladů založených ve správním spise (včetně výpovědí svědků) jednoznačně vyplývá, že ve Věznici Plzeň nedochází ke svévolným opuštěním stanovišť, jak tvrdí žalobci, neboť přestávky na jídlo a odpočinek jsou naplánovány přílohami denních rozkazů a současně v průběhu směn dochází k jejich koordinaci ze strany nadřízených. Žalovaný citoval z výsledků svědků nprap. D. H., inspektora dozorčí služby, nprap. J. Š., DiS., inspektora dozorčí služby a prap. M. M., dozorce oddělení výkonu vazby a trestu. Žalovaný opětovně zdůraznil, že „obsazenost“ stanoviště znamená, že dle rozpisu dozorčích nebo strážních stanovišť ve spojení s denním rozkazem je na stanoviště velen příslušník, který v rámci výkonu služby (tj. mimo čerpání přestávky, kdy se služba přerušuje) na tomto stanovišti plní své služební úkoly. Služební úkoly nicméně nejsou vázány na osobu veleného příslušníka a skutečnost, že se příslušníci velení ve větším počtu na jedno stanoviště o tyto úkoly „podělí“ či v rámci zástupu stanovišť je na sebe převezmou, není v rozporu s povinnostmi příslušníků ani se zásadami bezpečnosti ve věznicích. Skutečnost, že se na stanovišti ve vymezený čas fyzicky nenachází k tomu určený příslušník, přitom neznamená, že by stanoviště nebylo obsazeno (žalovaný poukázal na rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 25. 7. 2024, č. j. 30 Ad 3/2024-68, kde mu soud v jeho názoru přisvědčil).
18. K námitkám žalobců o jejich přetrvávající odpovědnosti za pohyblivé stanoviště i po dobu čerpání přestávky žalovaný uvedl, že je-li příslušník svým vedoucím zaměstnancem uvolněn k čerpání přestávky, je mu přerušena služba, tudíž je fakticky zbaven své odpovědnosti za stanoviště tím, že odchází přestávku čerpat s plným vědomím a souhlasem svého nadřízeného (viz rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci ze dne 28. 5. 2024, č. j. 59 Ad 3/2023-46, a rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 25. 7. 2024, č. j. 30 Ad 3/2024-68).
19. K námitkám žalobců vyjadřujícím nesouhlas s tím, jak žalovaný hodnotil zmíněná rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie a Ústavního soudu týkající se pracovníků působících na pozici hasiče v pracovněprávním poměru, žalovaný konstatoval, že se s totožnou námitkou žalobců již vypořádal již v napadeném rozhodnutí (v bodech 139 až 144), ovšem žalobci k této argumentaci žalovaného v žalobě nic bližšího nedoplňují. Žalovaný toliko podotkl, že příslušníci Vězeňské služby ČR nemají žádnou zásahovou povinnost uloženou vnitřními předpisy, která by byla srovnatelná se zásahovou povinností hasičů v časovém limitu dvou, resp. tří minut. Žalovaný proto trval na to, že žalobci odkazovaná judikatura je nepřiléhavá na problematiku čerpání přestávek v prostředí věznice, což ostatně podle žalovaného měl potvrdit i Ústavní soud v usnesení ze dne 8. 11. 2023, sp. zn. I. ÚS 1615/23.
20. Za nepřiléhavé žalovaný rovněž označil odkazy na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 7. 2019, č. j. 8 As 257/2018-44, který se týkal policisty vykonávajícího službu výjezdové hlídky, neboť samotné nastavení mechanismů pro případ řešení mimořádných událostí samo o sobě nemůže znamenat, že by příslušníci měli pohotovost. Podstatné je, zda takové situace skutečně v rozhodném období nastávaly, případně jak často. To dle žalovaného potvrdil i Nejvyšší správní soud v několika konkrétně označených rozsudcích.
21. Podle žalovaného ze spisového materiálu v projednávané věci jednoznačně vyplývá, že příslušníkům je umožněno čerpat přestávky na jídlo a odpočinek v souladu s právními i služebními předpisy, přičemž příslušníci mají faktickou možnost tyto přestávky strávit na

místě a způsobem dle svého uvážení, což shodně potvrdili všichni vyslechnutí příslušníci napříč jednotlivými pozicemi. Žalovaný příkladmo odkázal na výpověď svědka npor. Ing. P. R., zástupce vedoucího oddělení výkonu vazby a trestu. Žalovaný i na tomto místě citoval z rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 25. 7. 2024, č. j. 30 Ad 3/2024-68.

22. Ve vztahu k žalobci odkazovanému rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 31. 5. 2023, č. j. 30 Ad 8/2017-202, žalovaný uvedl, že v nyní projednávané věci nebyla evidence čerpání přestávek v přílohách denních rozkazů pouze formální, neboť ze spisového materiálu i výslechů svědků je patrné, že tato evidence je základním podkladem pro faktické čerpání přestávek, případně se zde odráží i eventuální změny oproti původnímu rozvrhu. Faktická koordinace a evidence čerpání přestávek je jednou z povinností inspektora dozorčí služby (IDS), který je nadřízen všem dozorcům veleným denním rozkazem a koordinuje jejich činnost. Dozorci mají za povinnost veškeré změny IDS hlásit, což je právě podpořeno skutečností, že každý dozorce je obeznámen s denním rozkazem, kde je uvedeno, v kterých časech by měl přestávku čerpat, a pokud tento čas nemůže dozorce dodržet, musí toto nahlásit IDS. Tento má následně povinnost stanovit nový čas čerpání přestávky, nebo zaznamenat nevyčerpání přestávky.
23. K odkazu žalobců na rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 13. 7. 2021, č. j. 55 Ad 2/2020-147, žalovaný uvedl, že systém přestávek na jídlo a odpočinek nastavený ve Věznici Plzeň odpovídá úpravě § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru, kdy bylo prokázáno, že výkon služby jednotlivých příslušníků je přerušitelný. Interní předpisy upravují pouze činnost příslušníků při výkonu jejich služby, neboť samotné čerpání přestávek je již upraveno ve služebním zákoně, a dále též v Nařízení generálního ředitele Vězeňské služby ČR č. 68/2017, kterým se stanoví některé podrobnosti k době služby příslušníků a o výplatě služebního příjmu. Není tudíž zapotřebí, aby bylo zakotveno i v interních předpisech pro jednotlivá stanoviště. Na tomto místě žalovaný citoval z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 9. 2024, č. j. 5 As 268/2023-38, a dále rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci ze dne 28. 5. 2024, č. j. 59 Ad 3/2023-46.
24. Žalovaný se dále vyjádřil k namítanému porušení zásady materiální pravdy. K námitce žalobců, že v řízení nebyli slyšeni, žalovaný citoval ze str. 6 prvostupňového rozhodnutí, kde se konstatuje, že s ohledem na počet 19 účastníků řízení byli po dohodě s jejich zmocněncem vyslechnuti 4 účastníci řízení, kteří byli vybráni tak, aby pokryli spektrum zastávaných pozic jak u OVS, tak v OVVaT. Žalovaný ze spisového materiálu zjistil, že nakonec bylo vyslechnuto celkem 6 účastníků řízení. Navíc nynější dva žalobci návrh na doplnění dokazování o jejich výslechy v průběhu řízení nevznесли. K námitce o neprovedení navrženého důkazu výpisem čipových karet žalovaný odkázal na bod 154 napadeného rozhodnutí, v němž tento důkazní návrh řádně vypořádal. Žalovaný opětovně zdůraznil, že možnost čerpat přestávku na jídlo a odpočinek není vázána pouze na dobu, kdy je příslušník fakticky v jídelně a konzumuje stravu. Záleží na příslušníkovi, jak svou zákonnou dobu pro čerpání přestávky stráví. Podstatné je, zda jsou případně příslušníci z přestávky svým nadřízeným příslušníkem odvoláni k plnění úkolů a jak je následně postupováno. Koordinace a evidence přestávek příslušníků je jednou ze základních povinností inspektorů dozorčí a strážní služby (body 80 a 81 napadeného rozhodnutí). K namítanému neprovedení důkazu formulovanému jako požadavek na založení do správního spisu *rozkazu či nařízení služebního funkcionáře či žalovaného ohledně*

možnosti opustit pohyblivé stanoviště za účelem čerpání přestávky žalovaný odkázal na bod 98 a násl. napadeného rozhodnutí, v nichž se tímto požadavkem žalobců rovněž zabýval, tudíž není pravdou, že se jedná o opomenutý důkaz. Žalovaný rovněž odkázal na body 110 až 122 napadeného rozhodnutí, kde provedl komplexní rozbor jednotlivých stanovišť, obsáhle vysvětlil jejich rozdělení na pohyblivá a pevná, a popsal služební činnost jednotlivých příslušníků, a to v návaznosti na právní i interní předpisy. Žalovaný je přesvědčen, že napadené rozhodnutí má oporu ve správním spise.

25. K poslednímu žalobnímu bodu namítajícímu nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí žalovaný uvedl, že jej odmítá, neboť z napadeného rozhodnutí je zcela zřejmé, jak služební funkcionář hodnotil jednotlivé důkazy, jaké závěry z nich vyvodil, a současně tyto své závěry opřel o relevantní judikaturu. Žalovaný poukázal na to, že v úvodu napadeného rozhodnutí konstatoval, že vinou přílišné obecnosti odvolání se k některým námitkám mohl vyjádřit toliko obecně, tj. zkoumat, zda jsou mechanismy ve Věznici Plzeň nastaveny tak, aby bylo za běžné situace možno přestávku na jídlo a odpočinek vyčerpat, a jakým způsobem je příslušníkům umožněno faktické čerpáním přestávek. Žalovaný uzavřel, že podstatné pro určení, zda je výkon služby přerušitelný či nikoli, je právě faktická možnost čerpání přestávky a absence omezení, které objektivně a významně ovlivňují možnost příslušníka během přestávky volně nakládat s časem a věnovat se vlastním zájmům. Dle žalovaného bylo bezpečně prokázáno, že žalobci faktickou možnost čerpat přestávky měli, neboť přerušení jejich služby žádné objektivní překážky (plnění služebních úkolů) nebránily. Žalovanému není zřejmé, jakým faktickým omezením měli žalobci v době čerpání přestávky čelit, za situace, kdy tyto přestávky mohli čerpat ve vhodně uzpůsobených prostorách, případě i mimo samotný objekt Věznice Plzeň, přičemž volba způsobu čerpání přestávky byla ponechána na jejich uvážení.

IV. *Průběh řízení*

26. Soud ověřil, že žaloba směřující proti napadenému rozhodnutí byla podána včas, neboť zákonná lhůta dvou měsíců byla dodržena. Je tomu tak proto, že napadené rozhodnutí bylo žalobci a) doručeno dne 4. 11. 2024, resp. žalobci b) dne 11. 11. 2024, přičemž předmětná žaloba byla soudu doručena dne 27. 12. 2024.
27. Soud dále konstatuje, že žaloba byla podána osobami k tomu oprávněnými (oba žalobci byli účastníky správního řízení a adresáty napadeného rozhodnutí, přičemž se cítí napadeným rozhodnutím zkráceni na svých právech) proti žalovanému, který je pasivně legitimován (jako správní orgán, který vydal napadené rozhodnutí) a po vyčerpání řádných opravných prostředků (proti napadenému rozhodnutí nebylo odvolání přípustné). Žaloba rovněž obsahovala všechny požadované formální náležitosti. Soud proto mohl přistoupit k věcnému přezkoumání žaloby.
28. O podané žalobě soud rozhodl bez nařízení jednání ve smyslu § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), neboť žalobci ani žalovaný ve stanovené lhůtě soudu nesdělili svůj nesouhlas s projednáním a rozhodnutím věci bez nařízení jednání.
29. Soud pro úplnost konstatuje, že v předmětném řízení s nikým nejednal jako s osobou zúčastněnou na řízení, neboť ostatní žadatelé, o jejichž společných žádostech bylo vedeno předmětné správní řízení a které žalobci označili za potenciální osoby zúčastněné na řízení, svá práva týkající se napadeného rozhodnutí uplatnili v samostatné žalobě, kterou soud,

jak již bylo uvedeno výše, projednal v samostatném řízení pod sp. zn. 57 Ad 5/2024. Těmto osobám tak nebylo upřeno právo na soudní ochranu. Bylo by proto ryzím formalismem a v rozporu se zásadou procesní ekonomie řízení, aby soud v nyní projednávaném soudním řízení, vedeném paralelně s řízením sp. zn. 57 Ad 5/2024, tyto osoby vyrozumíval o probíhajícím řízení a vyzýval je k oznámení, zda budou uplatňovat práva osoby zúčastněné na řízení.

V.

Posouzení věci soudem

30. V souladu s § 75 odst. 1 a 2 s. ř. s. soud vycházel při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě. Soud přezkoumal napadené rozhodnutí i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlédnout z úřední povinnosti, tj. vad ve smyslu § 76 odst. 2 s. ř. s. a dále vad, které by bránily přezkoumání napadeného rozhodnutí v rozsahu řádně a včas uplatněných žalobních bodů (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 3. 2011, č. j. 7 Azs 79/2009-84, č. 2288/2011 Sb. NSS). Soud žádné takové vady neshledal.
31. Poté, co soud v projednávané věci v mezích žalobních bodů přezkoumal napadené rozhodnutí, dospěl k závěru, že žaloba **není důvodná**.
32. V projednávané věci bylo podstatou sporu posouzení právní otázky, zda žalobcům v rozhodném období bylo ve Věznici Plzeň, kde vykonávali službu na Oddělení výkonu vazby a trestu (dále též jen „OVVaT“) jako dozorcí, umožněno řádně čerpat přestávky na jídlo a odpočinek ve smyslu § 60 odst. 1 služebního zákona, které se nezapočítávají do doby služby. Pokud ano, pak by žalobci nárok na proplacení přestávek uplatněný u ředitele věznice neměli, a naopak pokud ne, pak by takový nárok měli a ředitel věznice měl jejich žádostem vyhovět.
33. Vzhledem k tomu, že správní spis poskytoval dostatečný podklad pro posouzení žalobních námitek a pro rozhodnutí v předmětné věci, soud neprováděl žádné dokazování. Pokud žalobci jako důkazní návrhy označili napadené a prvostupňové rozhodnutí, soud konstatuje, že dle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu správní soudy neprovádějí dokazování listinami založenými ve správním spise, neboť se nepovažují za důkazní prostředky a soud je přezkoumává jako součást správního spisu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008-117, č. 2383/2011 Sb. NSS, nebo rozsudek téhož soudu ze dne 20. 7. 2022, č. j. 10 Afs 281/2020-70, bod 29). Žalobci dále navrhli, aby si soud jako důkaz vyžádal (i) sdělení Věznice Plzeň, v jakých konkrétních případech došlo v rozhodném období k opouštění areálu věznice příslušníky za účelem čerpání přestávek, a rovněž (ii) kamerové záznamy z brány pro pěší Věznice Plzeň z rozhodného období. Tyto důkazní návrhy žalobci učinili v souvislosti s tvrzením, že výpověď npor. R., zástupce vedoucího OVVaT, nebyla pravdivá v části, v níž uvedl, že příslušníci mají možnost v době přestávky opustit areál věznice a že se tak i stává. Soud tyto důkazy neprovedl pro jejich nadbytečnost z hlediska podstaty sporu, neboť otázka případného opuštění věznice příslušníky v době jejich čerpání přestávky není pro posouzení přerušitelnosti výkonu služby na dobu čerpání přestávky určující, jak bude blíže vysvětleno v následující části tohoto rozsudku. Žalovaný pak v průběhu soudního řízení žádný důkazní návrh neučinil.

(i) Průběh správního řízení

34. Průběh správního řízení, včetně obsahu žádostí, důkazního řízení a podkladů pro rozhodnutí, je přehledně popsán v čl. I. a II. prvostupňového rozhodnutí a poté shrnut v čl. I. až IV. napadeného rozhodnutí. Žalobci ani v odvolání, ani následně v žalobě nic proti popsanému průběhu správního řízení nenamítali. Soud z předloženého správního spisu nezjistil, že by oba služební funkcionáři ve shrnutí průběhu správního řízení něco podstatného opomněli. Soud proto níže pouze rekapituluje některé hlavní skutečnosti z předmětného správního řízení, přičemž v podrobnostech (zejména pokud jde o obsah podání žalobců a provedených důkazů) odkazuje na odůvodnění prvostupňového a napadeného rozhodnutí.
35. Dne 30. 6. 2020 podali oba žalobci, a to společně s dalšími žadateli – příslušníky služebně působícími ve Věznici Plzeň [několik z nich později přestalo být účastníky řízení z důvodů zpětvzetí žádosti, resp. vyloučení jejich žádosti k samostatnému projednání – pozn. soudu], prostřednictvím společného zmocněnce (Mgr. Zdeňka Honzíka), společnou *žádost o zaplacení finanční částky za hodiny odpracované dle § 60 služebního zákona*, a to za období od 30. 6. 2017 do dne podání žádostí. Soud pro úplnost uvádí, že několik dalších příslušníků služebně působících ve Věznici Plzeň, rovněž zastoupených zmocněncem Mgr. Honzíkem, podalo obdobnou společnou žádost dne 7. 8. 2020, kterou se rovněž domáhali *zaplacení finanční částky za hodiny odpracované dle § 60 služebního zákona*, tentokrát za období od 7. 8. 2017 do dne podání žádosti. Obě žádosti jsou formulovány značně obecně s tím, že se domáhají započtení přestávek ve službě do doby služby a jejich zpětného proplacení. V žádostech není např. konkrétně uvedeno, jaká služební místa v rozhodném období jednotliví žadatelé zastávali. Žadatelé společně argumentovali tím, že sice mají možnost se během služby stravovat v závodní jídelně nebo konzumovat vlastní donesenou stravu, ale s ohledem na náročnost dozorčí, strážní a eskortní služby se nejedná o přestávku ve službě v pravém slova smyslu, když během služby nemají možnost opustit objekt věznice a relaxovat dle svého uvážení a ani v jediném okamžiku nejsou oprávněni v případě mimořádných událostí se nezapojit do jejich likvidace na svém či jiném určeném stanovišti, kde je služba vykonávána. Jako důkazní prostředky navrhli seznamy dozorčích stanovišť parafované od generálního ředitele Vězeňské služby ČR (dále jen „GR“), výsledky žadatelů a jejich přímých nadřízených, měsíční výkazy služeb za rozhodné období, denní rozkazy vedoucích oddělení a vnitřní řád věznice. V žádosti není uvedeno, ve kterých dnech rozhodného období nebyla jednotlivým žadatelům poskytnuta přestávka ve službě.
36. Dnem doručení předmětných žádostí byla zahájena samostatná řízení ve věcech služebního poměru ve smyslu § 178 odst. 2 písm. a) služebního zákona. Usnesením ze dne 15. 6. 2021 ředitel věznice spojil řízení vedená o předmětných žádostech do společného řízení, tudíž společné řízení bylo vedeno o žádostech 19 příslušníků vězeňské služby (včetně obou žalobců).
37. Ředitel věznice ve správním řízení předně zjistil, jaké služební zařazení ve Věznici Plzeň měli v rozhodném období jednotliví žadatelé. Pokud jde o nynější žalobce, tak oba žalobci [ve správním řízení žadatelé 1 a 4 – pozn. soudu] byli společně s několika dalšími žadateli služebně zařazení na OVVaT jako dozorci. Soud pro úplnost uvádí, že ostatní žadatelé byli služebně zařazení na Oddělení vězeňské stráže (dále též jen „OVS“), a dále že ředitel věznice rovněž zjistil, že někteří z žadatelů již své nároky za část rozhodného období uplatnili,

tudíž v tomto rozsahu již nebylo možno opětovně žádat (viz str. 3 a 4 prvostupňového rozhodnutí).

38. Ředitel věznice ve správním řízení shromáždil a provedl značné množství důkazů, z nichž jsou ve vztahu k žalobcům relevantní ty, které se týkají výkonu služby na OVVaT ve Věznici Plzeň v rozhodném období od 30. 6. 2017 do 30. 6. 2020. Jedná se zejména o: (i) směrnice pro výkon dozorčí služby (označené jako *Povinnosti dozorců oddělení výkonu vazby a trestu*); (ii) směrnice upravující výkon služby inspektora dozorčí služby (označené jako *Povinnosti inspektora dozorčí služby*); (iii) rozpisy dozorčích stanovišť; (iv) denní rozkazy vedoucího OVVaT z rozhodného období, včetně příloh o čerpání přestávek ve službě a měsíčního výkazu služeb; (v) kopie hromadných výkazů odsloužených hodin na OVVaT z rozhodného období; a (vi) nařízení generálního ředitele Vězeňské služby České republiky č. 5/2016, ve znění novelizace č. 51/2017 (dále jen „*nařízení GR č. 5/2016*“), v jehož části třetí jsou upraveny jednotlivé úkoly a povinnosti dozorců na jednotlivých dozorčích stanovištích, v části čtvrté jsou upraveny druhy a způsoby obsazování dozorčích stanovišť a v přílohách je upravena forma a obsah denních rozkazů. Ředitel věznice rovněž provedl výsledky několika žadatelů (žalobců), kteří byli do dohody s jejich zástupcem vybráni tak, aby pokryli spektrum zastávaných pozic jak v OVS, tak v OVVaT, přičemž z žadatelů zastávajících pozici dozorce na OVVaT se jednalo o prap. M. M.. Dále byly provedeny výsledky příslušníků nadřízených žadatelům, přičemž ve vztahu k žalobcům se jednalo o: (i) bývalého příslušníka D. H., inspektora dozorčí služby OVVaT (dále jen „*IDS*“); (ii) komisaře npor. J. Š., DiS., zástupce vedoucího OVVaT (v době žádosti IDS); a (iii) rady plk. Ing. P. R., 1. zástupce ředitele věznice (v době žádosti zástupce vedoucího OVVaT). Ředitel dále do správního spisu založil k vysvětlení systému vedení výkazů příslušné interní předpisy, a to: (i) nařízení generálního ředitele Vězeňské služby ČR č. 44/2013, kterým se stanoví pravidla pro rozvrhování doby služby a její vykazování, upravující některé podrobnosti ke splatnosti a výplatě služebního příjmu a k čerpání dovolené příslušníků Vězeňské služby České republiky účinné do 31. 12. 2017, ve znění pozdějších změn (dále jen „*nařízení GR č. 44/2013*“); (ii) nařízení generálního ředitele Vězeňské služby České republiky č. 68/2017, kterým se stanoví některé podrobnosti k době služby příslušníků a o výplatě služebního příjmu, účinné od 1.1. 2018, ve znění pozdějších změn (dále jen „*nařízení GR č. 68/2017*“); (iii) nařízení ředitele věznice č. 23/2014, o době služby, pracovní době, rozvržení směn a plánování dovolených u příslušníků a občanských pracovníků Vězeňské služby ČR ve Věznici Plzeň, účinné od 13. 9. 2013 do 31. 8. 2018 (dále jen „*nařízení RV č. 23/2014*“); (iv) nařízení ředitele věznice č. 40/2018 o době služby, pracovní době, rozvržení směn a plánování dovolených u příslušníků a občanských zaměstnanců Vězeňské služby ČR ve Věznici Plzeň, účinné od 1. 9. 2018 (dále jen „*nařízení RV č. 40/2018*“). K doložení činnosti personálu věznice při vyhlášení tísňových signálů byla do spisu založena příslušná nařízení ředitele věznice č. 5/2016 a č. 4/2018, kterými byly v rozhodném období stanoveny zásady bezpečnosti ve Věznici Plzeň, a dále záznam o četnosti vyhlášení tísňových signálů za roky 2017, 2018, 2019 a leden až duben 2020.
39. Dne 1. 7. 2022 bylo společnému zástupci žadatelů (včetně obou žalobců) umožněno seznámit se s podklady pro rozhodnutí, které ředitel věznice shromáždil v průběhu správního řízení. Zástupce žadatelů navrhl doplnit dokazování o výpis ze čtečky umístěné na jídelně pro příslušníky Věznice Plzeň; další (důkazní) materiál nepožadoval.

40. Dne 5. 10. 2022 ředitel věznice vydal prvostupňové rozhodnutí, kterým zamítl předmětnou žádost všech žadatelů (včetně obou žalobců) o zpětné proplacení přestávek na jídlo a odpočinek (dále též jen „přestávky“), neboť jejich proplacení by bylo v rozporu s § 60 odst. 2 služebního zákona. Ředitel věznice měl za prokázané, že výkon služby byl po dobu přestávek přerušen. Nesouhlasil proto s tvrzením, že příslušníci jsou ve službě neustále, dokud nejsou vystřídáni. Pokud by, hypoteticky, ve výjimečném případě u příslušníka skutečně nebylo možno v dané situaci výkon služby přerušit, má příslušník možnost tuto skutečnost ohlásit svému nadřízenému, který o tom učiní záznam v příloze denního rozkazu, přičemž nejpozději tuto skutečnost může namítat při seznamování s měsíčním výkazem služeb a požadovat, aby mu přestávka nebyla odečtena z doby služby. Žadatelé nečerpání přestávky z důvodu nemožnosti přerušení výkonu služby v dané době nenamítali. Proto ředitel věznice dospěl k závěru, že v rozhodném období přestávky byly žadatelům působícím ve Věznici Plzeň standardně plánovány a jimi i byly čerpány, přičemž nebylo prokázano, že by v průběhu čerpání přestávek byla žadatelům uložena omezení takové povahy, že by objektivně a významně ovlivňovala jejich možnost během přestávky nakládat volně s časem a věnovat se vlastním zájmům.
41. Všichni žadatelé (včetně obou žalobců) napadli prvostupňové rozhodnutí společným odvoláním podaným dne 11. 10. 2022. Nesouhlasili s ředitelem věznice v hodnocení provedených důkazů a v učiněných závěrech. Dle jejich názoru rozhodnutí neodpovídalo tehdejší judikatuře. Proto navrhli, aby žalovaný prvostupňové rozhodnutí zrušil a věc vrátil zpět řediteli věznice k novému rozhodnutí, nebo aby sám jejich žádostem vyhověl.
42. Dne 11. 9. 2024 se zástupce žadatelů k výzvě žalovaného seznámil s podklady před vydáním rozhodnutí dle § 174 odst. 1 písm. b) služebního zákona, přičemž se vyjádřil tak, že žádá, aby do spisu bylo zařazeno nařízení ředitele věznice, případně žalovaného, za jakých podmínek mohou strážníci a dozorcí na pohyblivých stanovištích opustit stanoviště bez vystřídání, a poté opakoval svůj důkazní návrh na založení záznamu čipových karet od vstupu do závodní jídelny. Zástupce žadatelů rovněž předložil oznámení ze dne 10. 9. 2024 o ukončení zastoupení několika žadatelů, včetně obou žalobců. Žalovaný následně oba žalobce písemně poučil o právech odvolatele, včetně možnosti seznámit se s podklady před vydáním rozhodnutí, ovšem ani jeden z žalobců této možnosti nevyužil a již se před vydáním rozhodnutí nevyjádřil.
43. Dne 23. 10. 2024 žalovaný vydal napadené rozhodnutí, v němž dospěl k závěru, že předmětné odvolání žadatelů není důvodné, neboť ředitel věznice rozhodl v souladu se zákonem a v souladu se zjištěným stavem věci. Podle žalovaného z podkladů založených ve spise je patrné, na kterých stanovištích docházelo ke střídání (pevná stanoviště), a na kterých je umožněno čerpání přestávky i bez vystřídání (pohyblivá stanoviště). Žalovaný podrobně zhodnotil provedené dokazování a vyjádřil se k jednotlivým odvolacím námitkám žadatelů, a to včetně jimi odkazované judikatury. Žalovaný uzavřel, že veškeré stěžejní argumenty žadatelů uvedené v jejich žádosti a odvolání byly vyvráceny jak ve správním řízení, tak i bohatou judikaturou soudů, která se zabývala možností čerpat přestávky v prostředí Vězeňské služby ČR (střídání, výstroj a výzbroj, radiostanice, mimořádné události atd.). Soud poznamenává, že se hlavním důvodům, pro které žalovaný neshledal jednotlivé odvolací námitky důvodnými, bude věnovat níže v rámci posouzení žalobních námitek, neboť podstata žalobních bodů je obdobná odvolacím námitkám.

(ii) *K námitce nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí*

44. Soud nejprve posoudil námitku nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, neboť meritorně lze posoudit pouze takové rozhodnutí, které je přezkoumatelné.
45. K posuzování vady nepřezkoumatelnosti soudního (a potažmo i správního) rozhodnutí existuje bohatá judikatura správních soudů, kterou Nejvyšší správní soud shrnul např. v rozsudku ze dne 17. 4. 2020, č. j. 4 Afs 375/2019-21 (body 10 a 11), v němž uvedl, že „[...] nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů lze definovat jako rozhodnutí, jež nelze přezkoumat pro nemožnost zjistit v něm jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006 - 76, č. 1566/2008 Sb. NSS)“ a že „[z]rušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je současně vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, je tak namístě zejména tehdy, opomene-li správní orgán či soud na námitku účastníka zcela, tedy i implicitně, reagovat (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 7. 2018, č. j. 7 As 150/2018 - 36, či ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012 - 45, či ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016 - 64).“ Dále pak Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 14. 1. 2025, č. j. 1 Afs 172/2024-59 (bod 34), zdůraznil, že: „Nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů pak musí být vykládána ve svém skutečném smyslu, tj. jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí pro nemožnost zjistit v něm jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno“ (usnesení rozšířeného senátu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006-74, č. 1566/2008 Sb. NSS). Správní orgán nemusí reagovat na každou dílčí námitku. Může totiž vystavět vlastní argumentaci, v jejíž konkurenci pak námitky účastníků neobstojí. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů má proto své místo zejména v situacích, kdy správní orgán opomene na námitku účastníka zcela (tedy i implicitně) reagovat (srov. např. již cit. 1 Afs 92/2012-45, bod 28, nověji např. rozsudek ze dne 17. 8. 2023, č. j. 1 Afs 66/2023-79, bod 23).“ [všechna podtržení v citacích uvedených v tomto rozsudku byla doplněna soudem]. Nutno doplnit, že Nejvyšší správní soud rovněž setrvale judikuje, že nepřezkoumatelnost není projevem nenaplněné subjektivní představy stěžovatele o tom, jak podrobně by mu měl být rozsudek odůvodněn, ale objektivní překážkou, která kasačnímu soudu znemožňuje přezkoumat napadené rozhodnutí (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2017, č. j. 3 Asz 69/2016-24, a ze dne 27. 9. 2017, č. j. 4 As 146/2017-35). Uvedené závěry lze aplikovat i při posouzení námitky nepřezkoumatelnosti napadeného správního rozhodnutí krajským soudem.
46. Žalobci svou námitku nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí formulovali jen velmi obecně a vágně. Soud proto jen v obecné rovině uvádí, že rozhodně nesouhlasí s tím, že by odůvodnění napadeného rozhodnutí bylo „kompilátem soudních rozhodnutí“ a že z něj není zřejmé, proč nebylo žádosti žalobců vyhověno. Z napadeného rozhodnutí, ve spojení s rozhodnutím prvostupňovým, jsou důvody, pro které byly žádosti žalobců i ostatních žadatelů zamítnuty, zcela zřejmé. Žalovaný v úvodu provedl stručné shrnutí průběhu správního řízení, dále konstatoval podstatu odvolacích důvodů a poté se podrobně a srozumitelně zabýval posouzením žadateli uplatněných nároků provedeným prvostupňovým orgánem, jakož i vypořádal podstatu všech odvolacích námitek. Vypořádání odvolacích námitek je dostačující, a to i s ohledem na vágnost a šablonovitost odvolací argumentace. Nesouhlas žalobců s posouzením jejich odvolacích námitek žalovaným pak z povahy věci nemůže založit nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí. Soud proto shledal napadené rozhodnutí jako celek srozumitelným a řádně odůvodněným.

47. Důvodnou nebyla ani námitka částečné nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, kterou žalobci spatřovali v tvrzeném nevypořádání důkazního návrhu v podobě nařízení ředitele věznice, které by upravovalo, za jakých podmínek mohou strážníci a dozorcí na pohyblivých stanovištích opustit stanoviště bez vystřídaní. Jak přílehlavě upozornil žalovaný ve vyjádření k žalobě, žalovaný se k tomuto důkaznímu návrhu vyjádřil v bodě 98 napadeného rozhodnutí, přičemž odůvodnil, proč jej shledal neopodstatněným. Nejednalo se proto o opomenutý důkaz, jak namítali žalobci. Navíc zmíněný důkazní návrh učinil společný zástupce žadatelů až v závěru odvolacího řízení, a to dne 11. 9. 2022 v rámci seznámení se s podklady pro rozhodnutí, tj. den poté, co je datováno oznámení o ukončení právního zastoupení obou žalobců společným zmocněncem, které bylo založeno do správního spisu.
48. Z uvedených důvodů soud posoudil námitku nepřezkoumatelnosti jako zcela nedůvodnou.

(iii) Posouzení ostatních žalobních námitek

49. Vedle námitek nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí žalobci uplatnili další dvě námítky, a to (i) nesprávné právní posouzení, a (ii) porušení zásady materiální pravdy. Podstatou obou těchto zbývajících žalobních námitek je přesvědčení žalobců, že služebními funkcionáři zjištěný skutkový stav neumožňoval závěr, že žalobcům v rozhodném období ve Věznici Plzeň bylo umožněno plnohodnotně čerpat přestávky na jídlo a odpočinek ve smyslu § 60 odst. 1 služebního zákona, a proto jim uplatněný nárok na proplacení přestávek nevznikl.
50. Soud předesílá, že se v posuzovaném případě jedná o jeden z mnoha případů žalob příslušníků Vězeňské služby ČR, které již byly opakovaně posouzeny správními soudy, včetně Nejvyššího správního soudu. Žalobci byli ve správním řízení zastoupeni (společně s ostatními žadateli) zástupcem, který dlouhodobě ve sporech příslušníků Vězeňské služby ČR o proplacení přestávek na jídlo a odpočinek uplatňuje obdobné námítky, které jsou zpravidla formulovány obecně a šablonovitě, a tedy aniž by byly blíže zohledněny konkrétní okolnosti jednotlivých případů, popř. aniž by bylo konkrétně reagováno na služebními funkcionáři provedené posouzení nároků žalobců v daném konkrétním případě (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 7. 2025, č. j. 5 As 257/2024-57, bod 16). Nejinak tomu bylo i v nyní projednávané věci. Nynější žalobci sice byli v soudním řízení zastoupeni jiným právním zástupcem, nicméně podstata žalobní argumentace vychází z odvolací argumentace, resp. v mnohém se neliší od argumentace uplatněné v soudním řízení o žalobě ostatních žadatelů zastoupených zmíněným zástupcem, kterou soud projednal pod sp. zn. 57 Ad 5/2024.
51. Jak je patrné ze shrnutí obsahu žaloby provedeného soudem v úvodní části tohoto rozsudku, žalobci svou žalobní argumentaci vedou převážně v obecné rovině, aniž by blíže reflektovali konkrétní okolnosti svého případu. Žalobci ani neoznačili konkrétní skutečnosti plynoucí z provedeného dokazování, resp. konkrétní listiny ze správního spisu, které by poskytovaly oporu pro jejich tvrzení o neumožnění čerpání přestávek dle § 60 odst. 1 služebního zákona (výjimkou je v tomto ohledu polemika žalobců s jednou větou z výslechu svědka npor. R. – viz bod 33 žaloby). Žalobci dokonce ani ve své žádosti či v odvolání, resp. ani v žalobě neuvedli jediný konkrétní případ, kdy by jim nebylo umožněno čerpat předepsanou přestávku či kdy by byli v jejím průběhu odvolání z důvodu plnění konkrétních služebních povinností.

52. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 20. 9. 2024, č. j. 3 As 114/2023-50 [v němž zamítl kasační stížnost směřující proti rozsudku zdejšího soudu, kterou podal příslušník Vězeňské služby ČR uplatňujícího nároky na proplacení přestávek ve službě mj. i ve Věznici Plzeň – pozn. soudu] upozornil na rozsudek svého rozšířeného senátu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005-58, č. 835/1996 Sb. NSS, v němž se rozšířený senát zabýval nároky na obsahové vymezení žalobních bodů, přičemž „[v]yložil, že zákon žalobci ukládá povinnost uvést v žalobě konkrétní skutková tvrzení a právní argumentaci, přičemž výrazem ‚konkrétní‘ je myšleno individualizované ve vztahu k žalobci a k projednávané věci. Ke skutkovým tvrzením blíže vysvětlil, že nemohou být toliko typovou charakteristikou určitých ‚obvyklých‘ nezákonností, nýbrž musí se jednat o zcela jasně individualizovaný, a tedy od jiných konkrétních skutkových dějů či okolností jednoznačně odlišitelný popis. Konkretizace faktů dostatečně substancovanými žalobními body je důležitá nejen pro vytyčení mezí, v nichž se soud může a má v souladu s dispoziční zásadou pohybovat, ale má význam i pro žalovaného, aby mohl v souladu se zásadou rovnosti účastníků řízení náležitě využít možnosti procesní obrany. Konečně k tomu rozšířený senát uvedl, že žalobce je též povinen vylíčit, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl správní orgán vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti.“ (srov. bod 24 cit. rozsudku).
53. Soud dále poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2024, č. j. 4 Afs 69/2022-41, v němž kasační soud v bodu 22 též připomněl právní názor svého rozšířeného senátu vyslovený v rozsudku ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, č. 2162/2011 Sb. NSS, dle kterého: „správní soudnictví je ovládáno zásadou dispoziční a koncentrační; od žalobce, který vymezuje hranice soudního přezkumu, se tedy oprávněně žádá procesní zodpovědnost. Soud za něj nesmí nahrazovat jeho projev vůle a vyhledávat na jeho místě vady napadeného správního aktu. [...] K tomu je ale třeba dodat, že míra precizace žalobních bodů do značné míry určuje i to, jaké právní ochrany se žalobci u soudu dostane. Čím je žalobní bod – byť i vyhovující – obecnější, tím obecněji k němu může správní soud přistoupit a posuzovat jej. Není naprosto na místě, aby soud za žalobce spekulativně domýšlel další argumenty či vybíral z reality skutečnosti, které žalobu podporují. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by funkci žalobcova advokáta“.
54. Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu rovněž platí, že soudy nemají povinnost reagovat na každou dílčí argumentaci a tu obsáhle vypořádávat, neboť úkolem soudu je vypořádat podstatu žalobní argumentace, a rovněž že není smyslem soudního přezkumu stále dokola podrobně opakovat již jednou vyřčené; není proto vadou, pokud soud v případě shody s názorem správního orgánu odkáže na odůvodnění vydaného správního rozhodnutí, je-li z něj zřejmé, proč správní orgán nepovažoval právní argumentaci účastníka řízení za důvodnou a proč odvolací námitky považoval za liché, mylné nebo vyvrácené, a tyto se shodují s žalobními námitkami (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 9. 2025, č. j. 6 As 68/2025-28, bod 15, resp. tam odkazovaná starší rozhodnutí kasačního soudu). Podstatné je, aby se správní soud ve svém rozhodnutí vypořádal se všemi stěžejními námitkami účastníka řízení, což může v některých případech konzumovat i vypořádání některých dílčích a souvisejících námitek (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 4. 2014, č. j. 7 Afs 85/2013-33).
55. Z právě citované judikatury vyplývá, že v posuzovaném případě soudu nezbylo než obecně formulované žalobní námitky posoudit obecněji, aby dostal dispoziční zásadě,

jakož i zásadě rovnosti účastníků řízení. Jak již bylo uvedeno výše, žalobci neoznačili ze správního spisu konkrétní listiny či konkrétní skutkové děje, které by podporovaly jejich tvrzení o tom, že jim v době výkonu služby nebylo umožněno řádně čerpat přestávky dle § 60 odst. 1 služebního zákona. Žalobci svou žalobní argumentaci *de facto* staví na tom, že obecně v systému Vězeňské služby ČR není dodržováno poskytování přestávek dle § 60 odst. 1 služebního zákona, resp. že to ani fakticky nelze bez většího počtu příslušníků, tudíž že ve všech věznicích (včetně Věznice Plzeň) dochází ke konzumaci stravy příslušníky pouze v režimu nezbytné pauzy na jídlo bez přerušení služby dle § 60 odst. 3 služebního zákona.

56. Nutno doplnit, že z hlediska soudního přezkumu činí prvostupňové rozhodnutí ředitele věznice a napadené rozhodnutí žalovaného, coby odvolacího orgánu, jeden celek (srov. např. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 10. 2004, č. j. 5 Afs 16/2003-56, č. 534/2005 Sb. NSS).
57. Soud při posouzení důvodnosti žaloby vyšel zejména z následující relevantní právní úpravy a soudní judikatury.
58. Podle § 60 odst. 1 služebního zákona *příslušník má nárok na přestávku ve službě na jídlo a odpočinek, nejdéle po každých 5 hodinách nepřetržitého výkonu služby, jestliže služební funkcionář nerozhodne na žádost příslušníka jinak, a to při trvání směny a) do 9 hodin v rozsahu 30 minut, b) nad 9 hodin v takovém rozsahu, aby jedna přestávka činila 30 minut a ostatní přestávky činily nejméně 15 minut.* Podle odst. 2 *přestávka ve službě na jídlo a odpočinek se nezapočítává do doby služby.* Podle odst. 3 pak platí, že *jde-li o službu, jejíž výkon nemůže být přerušen, musí být příslušníkovi i bez přerušení výkonu služby zajištěna přiměřená doba na jídlo a odpočinek.*
59. Podle § 180 odst. 1 služebního zákona *služební funkcionář je povinen zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro jeho rozhodnutí, a za tím účelem si opatřit potřebné podklady pro rozhodnutí.* Podle odst. 2 *důkazem je vše, co může přispět k zjištění skutkového stavu věci, zejména výpovědi a vyjádření účastníka, svědků a jiných osob, doklady a jiné písemnosti nebo záznamy, odborná vyjádření, znalecké posudky, potvrzení, listiny, protokoly o ohledání a pořízená dokumentace skutkového děje.* Podle odst. 4 *služební funkcionář hodnotí důkazy podle své úvahy, a to každý důkaz jednotlivě a všechny důkazy v jejich vzájemné souvislosti.*
60. Soudu je z úřední činnosti známo, že soudní spory týkající se proplácení přestávek podle § 60 služebního zákona byly v minulosti opakovaně řešeny správními soudy, včetně Nejvyššího správního soudu. Dále pak obecně problematika „pracovní pohotovosti během přestávky“ byla dokonce řešena i u Ústavního soudu, resp. Soudního dvora EU (ostatně uvedené vyplývá i z napadeného rozhodnutí, jakož i z žaloby a vyjádření žalovaného k žalobě). Soud konstatuje, že byť se dané spory, co do právního základu, v zásadě jeví jako stejné, tak každé jednotlivé rozhodnutí a v něm obsažené posouzení dané věci je specifické, neboť se odvíjí od konkrétních skutkových okolností tam posuzovaného případu. Specifičnost podstatných skutkových okolností je dána zejména (i) typem bezpečnostního sboru ve smyslu § 1 odst. 1 služebního zákona (typicky Policie ČR, Hasičský záchranný sbor ČR nebo Vězeňská služba ČR), dále pak (ii) v rámci daného bezpečnostního sboru uspořádáním v jednotlivých složkách takového sboru (např. v rámci Vězeňské služby ČR půjde o specifika v jednotlivých věznicích), a rovněž (iii) v konkrétní složce bezpečnostního sboru služebním místem zastávaným daným příslušníkem, resp. jeho

pracovním zařazením (např. služební zařazení na OVVaT jako dozorce, jak tomu bylo v případě žalobců). V neposlední řadě je posouzení věci, resp. rozhodnutí soudu determinováno rozsahem a kvalitou žalobních tvrzení, jakož i obsahem správního spisu a správními orgány zjištěného skutkového stavu věci, ze kterých tyto vycházely ve svém posouzení, resp. i kvalitou odůvodnění daného správního rozhodnutí.

61. Z právě uvedených důvodů soud v nyní projednávané věci vycházel z dále uvedených obecných právních závěrů zastávaných aktuální judikaturou zabývající se výkladem § 60 služebního zákona v poměrech Vězeňské služby ČR, které aplikoval na konkrétní okolnosti nynějšího případu. Soud přitom považuje za nadbytečné, aby se v odůvodnění tohoto rozsudku vypořádával s jednotlivými (žalobci či žalovaným odkazovanými) rozsudky, neboť ty vycházejí z konkrétních odlišných specifik každého jednotlivého případu, přičemž obecné právní závěry jsou již v aktuální judikatuře Nejvyššího správního soudu ustáleny a soud je shrne níže. Přesto se soud v závěru tohoto rozsudku vyjádří ke dvěma rozsudkům zdejšího soudu, které se týkaly Věznice Plzeň a kterými byla zrušena žalobami napadená rozhodnutí žalovaného. Soud tím vysvětlí, proč závěry přijaté v tomto rozsudku (který žalobu zamítá) nekolidují s předchozími rozsudky zdejšího soudu, aby dostál zákazů překvapivosti rozhodnutí.
62. Zevrubné shrnutí své judikatury v případech nároků uplatňovaných příslušníky Vězeňské služby ČR na proplacení přestávek ve službě dle § 60 služebního zákona provedl Nejvyšší správní soud v již výše zmíněném recentním rozsudku č. j. 5 As 257/2024-57, a to následovně:

„[18] Jak vyplývá z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu, zákon o služebním poměru rozlišuje dva režimy čerpání doby na jídlo a odpočinek. První režim podle § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru se uplatní, je-li služba přerušitelná. V takovém případě má příslušník nárok na přestávku na jídlo a odpočinek v zákonem stanoveném rozsahu, která se nezapočítává do doby služby, a za kterou mu nenáleží služební příjem. Druhý režim podle § 60 odst. 3 zákona o služebním poměru se vztahuje na nepřerušitelnou službu. Nelze-li výkon služby přerušit, musí být příslušníkům i bez přerušení výkonu služby zajištěna přiměřená doba na jídlo a odpočinek, která se započítává do doby služby a za kterou příslušníkům náleží služební příjem. O tom, zda je služba přerušitelná, či nikoli, nerozhoduje pouze samotná její náplň (povaha plněných služebních úkolů), tedy to, zda je potřeba službu vykonávat nepřetržitě. Rozhodující jsou také okolnosti výkonu služby na konkrétním pracovišti (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2024, č. j. 10 As 325/2023-48).

[19] K posouzení možnosti čerpat přestávku na jídlo a odpočinek podle § 60 zákona o služebním poměru je v souladu s ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu nezbytné posoudit jak formální, tak faktickou stránku věci. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 4. 2025, č. j. 6 As 104/2024-78, přitom plyne, že není nezbytné, aby vnitřní předpisy stanovovaly právo na čerpání přestávek, či snad upravovaly způsob, jakým se příslušníci mohou v době přestávky chovat (jak ji mohou trávit). Podstatné je, že čerpání přestávky předvídá zákon o služebním poměru.“

[20] Pro posouzení věci je klíčová otázka, zda v období označeném stěžovateli, měla jejich služba ve Věznici Oráčov nepřerušitelný charakter, či nikoliv. Jak Nejvyšší správní soud dovodil v rozsudku ze dne 18. 7. 2019, č. j. 8 As 257/2018-49, důvody, pro které nelze přestávku ve smyslu § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru čerpat, a výkon služby je tak třeba považovat za nepřerušitelný ve smyslu § 60 odst. 3 téhož zákona, mohou spočívat nejen v samotném

charakteru vykonávané služby, ale i v dalších okolnostech, které se mohou v jednotlivých případech poměrně výrazně odlišovat. V rozsudku ze dne 17. 8. 2022, č. j. 9 As 89/2021-65, Nejvyšší správní soud vysvětlil, že účelem § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru je poskytnutí přestávky na jídlo a oddech, což v případě příslušníků Vězeňské služby ČR znamená přerušování služby. Aby bylo možné konstatovat, že výkon služby příslušníků lze přerušit, musí být příslušníkům umožněno čerpat přestávky na jídlo a odpočinek nezpochybnitelným způsobem, formálně v souladu s právními předpisy a služebními předpisy, případně rozkazy tak, aby bylo zřejmé, že po celou dobu přestávky nemusí v zásadě plnit žádné služební povinnosti a úkoly spojené se stanovišti, na která jsou veleni, a mohou se věnovat pouze tomu, aby se najedli a odpočinuli si. To není popřeno samotnou skutečností, že se ve zcela výjimečných případech aktivuje jejich zákonná zakročovací povinnost. Čerpání přestávek na jídlo a odpočinek musí také fakticky umožňovat pracovní prostředí a vytíženost příslušníků. Příslušník má tedy nárok na to, aby mu v mezích daného ustanovení byla poskytnuta přestávka na jídlo a odpočinek, přičemž k proplacení neposkytnuté přestávky lze přistoupit jen za situace, v níž nebylo poskytnutí přestávky objektivně možné. Zákon o služebním poměru také počítá v § 60 odst. 3 s tím, že existuje služba, jejíž výkon nemůže být přerušen, a při výkonu takové služby nárok příslušníka v možnostech čerpání přestávky určitým způsobem omezuje. Dále Nejvyšší správní soud dovodil, že tomu, aby čas poskytnutý příslušníkům jako přestávka ve službě na jídlo a odpočinek splňoval požadavky § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru, nebrání ani určitý diskomfort při čerpání přestávky v jídelně (praktická nemožnost opustit budovu a skutečnost, že příslušník na sobě v budově musí mít služební úbor a vysílačku), ani skutečnost, že na některých odděleních je přestávka čerpána přímo na stanovišti, aniž by byl příslušník vystřídán.

[21] Formálním (normativním) zakotvením problematiky čerpání přestávky na jídlo a oddech se ředitel věznice ve svém rozhodnutí zabýval na s. 52 až 54 společně pro oddělení výkonu trestu a oddělení vězeňské stráže a na dalších stranách se zabýval problematikou střídání strážů zvlášť na oddělení výkonu trestu a oddělení vězeňské stráže. Lze shrnout, že problematika čerpání přestávky na jídlo a odpočinek u příslušníků je upravena v celé řadě předpisů. Především lze zmínit nařízení generálního ředitele č. 68/2017 a na něj navazující nařízení věznice Oráčov, kterými se upravují některé podrobnosti k době služby, rozvrhu směn a čerpání dovolené, konkrétně nařízení ředitele věznice č. 24/2018 a č. 50/2020. V obou posledně zmíněných nařízeních je shodně stanoveno, že čerpání přestávek eviduje vrchní inspektor strážní služby nebo inspektor strážní služby a inspektor dozorcí služby v příloze denního rozkazu vedoucího oddělení vězeňské stráže a oddělení výkonu trestu; nařízení rovněž stanoví čas čerpání přestávky. Specifika výkonu dozorcí služby na oddělení výkonu trestu stanovuje nařízení generálního ředitele č. 5/2016; toto nařízení rovněž stanoví povinnost vést knihu předání a převzetí služby. Jde-li o oddělení vězeňské stráže, ředitel věznice vysvětlil, že stran střídání strážů během čerpání přestávek se aplikuje nařízení generálního ředitele č. 23/3014 a č. 33/2019, přičemž střídání se rovněž eviduje v přílohách denních rozkazů.

[22] Samotné naplánování přestávky v denních rozkazech, společně s obecnou úpravou v zákoně a vnitřních předpisech představuje dostatečný formální (normativní) podklad pro umožnění čerpání přestávky na jídlo a odpočinek ve smyslu § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru. Skutečnost, že přestávky byly formálně vykazovány jako zákonné přestávky na jídlo a odpočinek podle § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru, potvrzuje též existence evidence čerpání přestávek, jejíž správnost sami stěžovatelé stvrzovali svými podpisy. Nejvyšší správní soud již v minulosti konstatoval, že není rozhodné, zda interní předpisy či denní rozkazy neobsahují výslovné uvedení, že příslušník v době přestávky za své stanoviště neodpovídá; taková detailní úprava není pro umožnění přestávky podle § 60 odst. 1 zákona o služebním

poměru nezbytná (srov. již citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 4. 2025, č. j. 6 As 104/2024-78).

[23] Zejména z hlediska faktické možnosti čerpání přestávek je stěžejní, zda příslušník vykonává službu na pohyblivém, či pevném stanovišti; od tohoto dělení se jednoznačně odvíjí, zda je zapotřebí pro čerpání přestávky na jídlo a odpočinek příslušníky střídat či nikoliv. Dělením na stanoviště pohyblivá a pevná se zabýval ředitel věznice ve vztahu k oddělení výkonu trestu na s. 58 a násl. a na oddělení vězeňské stráže na s. 74 a násl. prvostupňového rozhodnutí. Závěry ředitele věznice jsou v souladu s výpověďmi stěžovatelů a svědků, kteří rovněž konstatovali, že na pohyblivých stanovištích neprobíhá při čerpání přestávky na jídlo a odpočinek střídání a opuštění stanoviště se toliko hlásí nadřízenému příslušníkovi. Naproti tomu na pevných stanovištích střídání dozorců po dobu čerpání přestávky probíhat musí a pokud ke střídání z objektivních důvodů nedojde, přestávka na jídlo a odpočinek se z celkové služby neodečítá a je následně proplacena. Čerpání přestávek na jídlo a odpočinek je zaznamenáno v přílohách denních rozkazů; z těchto příloh je tedy zřejmé, který příslušník přestávku čerpal a v jakém čase. Přílohy denních rozkazů jsou stvrzeny podpisem jednotlivých příslušníků. Na základě údajů uvedených v denních rozkazech se vždy vyhotovuje směnový výkaz služeb, který opět stvrzují příslušníci svým podpisem. V řízení nebylo prokázáno, že by stěžovatelé s údaji zanesenými v denních rozkazech (respektive v přílohách denních rozkazů) nebo ve směnových výkazech v době, za kterou žádají doplacení přestávek na jídlo a odpočinek, nesouhlasili. Stěžovatelé v nyní souzené věci rovněž nikdy neoznačili konkrétní případ, kdy záznam v příloze denního rozkazu nebo ve směnovém výkazu neodpovídal reálnému (ne)čerpání přestávky na jídlo nebo odpočinek“.

63. Již dříve Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 18. 4. 2023, č. j. 1 As 272/2022-64, konstatoval (na základě své dosavadní judikatury), že „podřazení pod § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru nevylučuje samo o sobě to, že příslušník má v době přestávky ve službě na jídlo a odpočinek na sobě výstroj a výzbroj, že ji z praktických důvodů bezpečnostních kontrol tráví přímo ve věznici. Rozhodující je, zda jsou příslušníci po celou dobu služby, i v době, ve které mají čerpat přestávku, ve stavu trvalé ostražitosti a zda běžně dochází k aktivaci zakročovací povinnosti (navrácení do služby) během doby stravy a odpočinku“ (srov. bod 26 cit. rozsudku, resp. tam odkazovaná soudní rozhodnutí).
64. S ohledem na povinnost služebních funkcionářů v řízení vedeném dle služebního zákona zjistit v nezbytném rozsahu stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti (srov. § 180 služebního zákona), soud přezkoumal, zda služební funkcionáři (tj. ředitel věznice a žalovaný) v dostatečném rozsahu zjistili stav věci a za tímto účelem si opatřili potřebné podklady a rovněž zda se dostatečně vypořádali s tvrzeními žalobců o tom, že v jejich případě je „možnost čerpání přestávek na jídlo a odpočinek toliko iluzorní a fiktivní“, tudíž se nejedná o přestávky ve smyslu § 60 odst. 1 služebního zákona (viz bod 15 žaloby).
65. Předně je třeba uvést, že žalobci v žalobě nezpochybnili soudem výše shrnutý výčet důkazů, které ředitel věznice shromáždil, provedl a hodnotil. Nicméně žalobci namítali porušení zásady materiální pravdy (ve smyslu § 180 odst. 1 služebního zákona), neboť dle jejich mínění služební funkcionáři nezjistili stav věci v rozsahu potřebném pro rozhodnutí a za tím účelem si neopatřili potřebné podklady pro rozhodnutí.
66. Za flagrantní porušení zákona žalobci označili tu skutečnost, že v řízení nebyli vůbec slyšeni. Tato námitka není důvodná. Žalobci při této své námitce pominuli, že ve správním řízení byli společně s ostatními žadateli zastoupeni stejným právním zástupcem a že ředitel

věznice s ohledem na vysoký počet žadatelů vybral po dohodě se společným zástupcem žadatelů několik z nich, které v řízení vyslechl. Takovému postupu ředitele věznice nelze co vytknout, zvláště pokud proti tomu žalobci ve správním řízení nic nenamítali, resp. netrvali na tom, že vyslechnuti mají být právě oni. Žalobci ani v žalobě netvrdili, v čem konkrétně by měl být výkon jejich služby dozorců (včetně čerpání přestávek) odlišný od výkonu služby žadatele M. M., který byl vyslechnut. Jak žalovaný správně uvedl ve vyjádření k žalobě, ředitel věznice ve svém rozhodnutí tento svůj postup vysvětlil (viz str. 6 prvostupňového rozhodnutí), přičemž žadatelé (včetně žalobců) proti tomu v odvolacím řízení nic nenamítali.

67. Dále žalobci namítali, že ředitel věznice nevyhověl „stěžejním důkazním návrhům“, za které označili (i) výpisy čipových karet od vstupu do jídelny pro příslušníky, a poté (ii) návrh na založení nařízení ředitele věznice, které by upravovalo, za jakých podmínek mohou strážníci a dozorcí na pohyblivých stanovištích opustit stanoviště bez vystřídání. Soud konstatuje, že prvním důkazním návrhem se zabýval jak ředitel věznice, tak i žalovaný, a oba jej vyhodnotili jako nadbytečný, neboť by nepřispěl k prokázání těch skutečností, které jsou rozhodující z hlediska předmětu vedeného řízení (srov. str. 31 prvostupňového rozhodnutí a body 153 a 154 napadeného rozhodnutí). Soud souhlasí s oběma služebními funkcionáři, že v situaci, kdy měli za prokázané, že žalobci mohli čerpat přestávky nikoli pouze v jídelně, ale kdekoli dle svého uvážení, bylo bezpředmětné zjišťovat konkrétní vstupy jednotlivých žalobců do jídelny. Druhým důkazním návrhem se zabýval pouze žalovaný (neboť jej žalobci uplatnili až v odvolacím řízení), přičemž náležitě odůvodnil, proč je takový požadavek na doplnění dokazování neopodstatněný. Soud i v tomto bodě souhlasí s žalovaným, že judikatura již dovodila, že čerpání přestávek příslušníků působících na pohyblivých stanovištích není podmíněno vystřídáním a rovněž že příslušníkovi, který čerpá přestávku, je služba po dobu čerpání této přestávky přerušena, tudíž není třeba žádný takový interní předpis, který žalobci vyžadovali (srov. zejména body 96 až 101 napadeného rozhodnutí). Námitky žalobců týkající se neprovedení uvedených dvou důkazů tak byly nedůvodné.
68. Důvodnou soud neshledal ani námitku žalobců, že oba služební funkcionáři vyšli při své rozhodnutí „*ne nepodstatnou měrou z výsledků současných či bývalých příslušníků Vězeňské služby České republiky, kteří jsou zcela nevěrohodní, a to očividně*“ (viz bod 33 žaloby). Předně soud uvádí, že žalobci tuto svou námitku ponechali velmi vágní a prakticky neodůvodněnou, neboť údajnou nevěrohodnost svědků dovozovali pouze z jediné věty z výsledku jednoho z několika svědků, a to npor. R., který vypověděl, že je dána možnost v průběhu čerpání přestávky opustit areál věznice a že je mu známo, že se tak i stává. Žalobci toto tvrzení svědka označili na evidentní nepravdivou informaci, přičemž pouze v obecné rovině tvrdili, že opuštění věznice je zcela vyloučeno. Pro toto své tvrzení ale neoznačili jedinou výpověď svědků či žadatelů, kteří byli slyšeni. Jak již bylo uvedeno výše, rozhodně není úkolem správního soudu, aby za žalobce vyhledával ve správním spisu oporu pro jejich žalobní tvrzení. Navíc, i pokud by skutečně byla v tomto konkrétním bodě výpověď npor. R. nepřesná, či dokonce nepravdivá, nemůže to bez dalšího znamenat nevěrohodnost výpovědí všech ostatních svědků, ba dokonce ani celé výpovědi npor. R.. A konečně, z hlediska podstaty sporu není informace o tom, zda žalobci v průběhu čerpání přestávky na jídlo a odpočinek opouštěli areál věznice, relevantní, neboť již výše soud citoval z judikatury Nejvyššího správního soudu, který opakovaně dovodil, že praktická

nemožnost opustit budovu či areál, kde je služba vykonávána, nebrání bez dalšího řádnému čerpání přestávky dle § 60 odst. 1 služebního zákona.

69. S ohledem na právně uvedené soud konstatuje, že služební funkcionáři dostáli svým povinnostem stran náležitého zjištění skutkového stavu ve smyslu § 180 odst. 1 služebního zákona, tudíž žalobní bod namítající porušení zásady materiální pravdy nebyl důvodným.
70. Nad rámec výhrad vůči rozsahu dokazování, které soud právě vypořádal, žalobci neuvedli konkrétní námitky proti jednotlivým skutkovým zjištěním ředitele věznice (aprobovaným žalovaným), které by podložili konkrétním listinným důkazem či konkrétní citací z výsledků provedených v předmětném správním řízení (až na již výše zmíněnou výjimku v podobě citace z výsledku npor. R., kterou se soud již zabýval).
71. Soud konstatuje, že dle zjištění ředitele věznice byli oba žalobci v rozhodném období služebně zařazeni jako dozorcí na OVVaT ve Věznici Plzeň. Ve vztahu k výkonu služby na OVVaT ředitel věznice popsal, že v rozhodném období byly povinnosti dozorců a výkon jejich služby upraveny zejména v *nařízení GR č. 5/2016* a poté ve *směrnících ředitele věznice* pro výkon dozorcí služby a inspektora dozorcí služby. Z těchto předpisů vyplývá, že příslušníci zařazení k výkonu služby na dozorcí stanoviště (dozorci) jsou podřízeni inspektoru dozorcí služby (IDS), který řídí, organizuje a kontroluje činnost podřízených dozorců na jednotlivých dozorcích stanovištích a mimo jiné jim stanoví, v souladu s aktuálními úkoly, i dobu pro čerpání přestávky. Dozorcům je pak uložena povinnost při opouštění dozorcího stanoviště za účelem, který není v souladu s výkonem služby, mezi které patří i odchod na přestávku, nahlásit to IDS. Přitom platí, že IDS je přímo podřízený zástupci vedoucího OVVaT pro dozorcí službu a je nadřízený všem dozorcům určeným k výkonu služby ve směně. IDS musí mít přehled o jednotlivých činnostech dozorců. Dozorcům jsou stanoveny doby čerpání přestávek denním rozkazem a v případě změny doby čerpání přestávky mají dozorcí za povinnost změnu čerpání nahlásit IDS. IDS následně vyznačí do příslušné kolonky přílohy denního rozkazu vedoucího OVVaT dobu čerpání přestávky nebo obdržení údaj o čerpání přestávky. *Rozpisy dozorcích stanovišť* věznice stanovují jejich počet a členění a dále vymezují pro každé stanoviště rozsah prostoru, kde je dozor prováděn, a jejich obsazení. Dozorcí stanoviště jsou ve Věznici Plzeň zásadně vnitřní, ve většině pohyblivá a stálá, která se obsazují každý den. Z pohledu čerpání přestávek ve službě má výjimečné postavení stanoviště č. 21b, které je jediné pevné, jednočlenné stanoviště v krizovém a specializovaném oddílu pro výkon trestu odsouzených trvale pracovní nezařaditelných ve věznici se zvýšenou ostrahou. To znamená, že dozorce na tomto stanovišti musí být na dobu čerpání přestávky ve službě vystřídán jiným dozorcem. Všichni ostatní dozorcí mohou přerušit výkon služby za účelem přestávky na jídlo a odpočinek ve službě bez vystřídání. *Denními rozkazy* jsou velení konkrétní příslušníci k obsazení rozpisů určených dozorcích stanovišť; jejich součástí jsou přílohy, ve kterých jsou evidovány mimo jiné i přestávky. Z denních rozkazů je tak u každého příslušníka ve službě zřejmý čas nástupu do služby, čas skončení služby, časové období pro čerpání 30minutových přestávek ve službě. Je-li délka služby 11 hodin a více, jsou poskytovány dvě přestávky. Ve Věznici Plzeň se od roku 2018 v příloze s rozpisem přestávek navíc evidují časové údaje o čerpání přestávky, pokud je čerpána v jiném časovém rozpětí, než byla původně rozvržena. Tyto odchylky eviduje v příloze rozkazu IDS na základě ohlášení dozorce. Dozorcí na pohyblivých stanovištích si sami mohou zvolit dobu přestávky s ohledem na situaci na svém stanovišti, musí však odchod na přestávku hlásit IDS. Z denních rozkazů vedoucího OVVaT, resp. jejich příloh,

založených ve spisu je zřejmé, že žalobci měli vždy v rámci služby určenu dobu pro čerpání přestávky na jídlo a odpočinek. Z výběru denních rozkazů za rozhodné období je zřejmé, že čerpání přestávek bylo plánováno, a od roku 2018 i evidováno v příloze denního rozkazu. Dále v denních rozkazech není zaznamenáno, že by nedošlo ze strany dozorce k čerpání přestávky na jídlo a odpočinek nebo že by mu byla přestávka krácena. *Hromadné výkazy* jsou vyhotovovány vždy za kalendářní měsíc na základě údajů z denních rozkazů a slouží jako podklad pro výpočet služebního příjmu; je z nich zřejmé po jednotlivých dnech, kdy byl příslušník ve službě, kdy měl volno, dovolenou, kdy byl nemocen apod., a dále že poskytnuté přestávky nejsou započteny do doby služby. Z těchto výkazů vyplývá, že žalobci byli vždy s výkazem seznámeni, což stvrdili svými podpisy a nikdy nerozporovali nezapočtení přestávek do doby služby [srov. str. 7 až 10 prvostupňového rozhodnutí].

72. Ředitel věznice se rovněž věnoval předpisům upravujícím čerpání přestávek příslušníky ve Věznici Plzeň. Nad rámec zákonné úpravy obsažené v § 60 služebního zákona poukázal na to, že podrobnosti čerpání přestávek byly v rozhodném období upraveny v § 2 nařízení GŘ č. 44/2013 a nařízení GŘ č. 68/2017, které bylo v roce 2019 novelizováno nařízením GŘ č. 8/2019, kterým došlo k upřesnění čerpání přestávek příslušníky Vězeňské služby ČR. Ve Věznici Plzeň bylo čerpání přestávek dále upraveno v § 7 nařízení ŘV č. 23/2014 (resp. od 1. 9. 2018 v nařízení ŘV č. 40/2018). Z těchto předpisů vyplývá, že vedoucí příslušníci ve Věznici Plzeň plánují podřízeným dopředu dobu čerpání přestávky v souvislosti s naplánovanou dobou služby. Doba služby je čerpáním přestávky přerušena. V případě, že nelze dobu služby přerušit čerpáním přestávky, musí o tomto rozhodnout vedoucí příslušník. V nařízeních je dále upraven postup, kdy příslušník nemůže čerpat přestávku v souvislosti s nemožností přerušit výkon služby [srov. str. 23 a 25 prvostupňového rozhodnutí].
73. Lze souhlasit se služebními funkcionáři, že výše uvedené vnitřní předpisy ve spojení s obecnou zákonnou úpravou jednoznačně upravují nastavený systém, intervaly, četnost a podmínky čerpání přestávek příslušníky vězeňské služby ve Věznici Plzeň. Soud proto konstatuje, že plánování přestávky v denních rozkazech, ve spojení se zavedenými pravidly pro hlášení začátku čerpání přestávky nadřízenému a evidenci případných odchylek od naplánovaného času pro přestávku, jsou dostatečným formálním podkladem pro umožnění čerpání přestávky ve smyslu § 60 odst. 1 služebního zákona.
74. V otázce faktické možnosti čerpání přestávek žalobci v rozhodném období ve Věznici Plzeň ředitel věznice vyšel z výpovědi svědků a rovněž i několika žadatelů (jejichž žádost byla projednávána společně s žádostí žalobců v předmětném správním řízení), které vybral ve spolupráci s jejich zástupcem ve správním řízení (soud již výše provedl výčet osob, které ředitel věznice vyslechl – pozn. soudu). Soud souhlasí se zjištěním ředitele věznice učiněným z provedeného dokazování, že žadatelé (včetně žalobců – pozn. soudu) byli v rozhodném období veleni rozkazy vedoucího OVVaT na dozorčí stanoviště, na kterých měli předem plánované přestávky a po dobu jejich čerpání byl výkon služby přerušen. Nebylo zjištěno, že by žadatelé fakticky nemohli čerpat přestávku a ani není v denních rozkazech vedoucího OVVaT záznam o nemožnosti čerpat přestávku ze strany žadatelů. Soud doplňuje, že ani samotní žalobci (resp. ani ostatní žadatelé v odvolacím řízení) neuvedli konkrétní případy, kdy by jim nebylo umožněno čerpat přestávky. Navíc skutečnost, že žadatelé byli seznamováni s hromadnými výkazy, které i podepsali a v nichž bylo čerpání přestávek zohledněno odečtením doby trvání přestávky od doby vykonané

služby, potvrdili provedené výsledky svědků (např. svědek D. – str. 19 prvostupňového rozhodnutí) a žadatelů (např. M. S. – str. 20 prvostupňového rozhodnutí). Dále pak bylo prokázáno, že čerpání přestávek bylo evidováno v přílohách k denním rozkazům, které jsou součástí správního spisu a jsou podepsány vedoucími příslušníky a jejich existenci potvrdily i výsledky svědků, ba dokonce i některých žadatelů (viz např. výslech J. K. konaný dne 1. 7. 2022 a výslech L. H. konaný dne 9. 12. 2020). Žadatelé (včetně žalobců) tak prokazatelně o existenci denních rozkazů věděli, a pokud by se případně s nimi či jejich přílohami neseznamovali, pak to by šlo k jejich tíži. Žalobci netvrdili, že by jim nadřízení odmítli denní rozkazy a jejich přílohy poskytnout k nahlédnutí.

75. Ředitel věznice na základě provedených výsledků (svědci H., Š. a R.) dospěl k závěru, že žalobcům (jakož i ostatním žadatelům působícím jako dozorcí na OVVaT) bylo umožněno čerpat přestávky ve službě, a to buď v naplánované době anebo v jiné dohodnuté době. Žalovaný v napadeném rozhodnutí v tomto ohledu uvedl zejména následující. Výkon služby dozorců ve Věznici Plzeň je ve většině případů realizován na tzv. pohyblivých stanovištích, u nichž se nevyžaduje přítomnost dozorce na stanovišti po celou dobu služby; dozorce se může volně pohybovat po objektu i mimo něj, a to v závislosti na plnění probíhajících úkolů a povinností. Úkolem dozorců není „střežení“ věznice, ale výkon služebních úkolů souvisejících s denním rozvrhem vězněných osob. Na pohyblivém stanovišti tak příslušník nemusí být střídán, ale v případě jeho nepřítomnosti vykonává službu na stanovišti další dozorce se stejnými pravomocemi a povinnostmi. Faktické čerpání přestávek na jídlo a odpočinek koordinuje v rámci své náplně práce IDS tak, aby bylo zajištěno řádné plnění služebních povinností. Pouze jediné využívané dozorcí stanoviště (č. 21b) je koncipováno jako tzv. pevné stanoviště, na kterém musí být neustále přítomen příslušník. Na tomto stanovišti bylo pro dobu čerpání přestávky zajištěno střídání dozorců ze stanoviště 21a (které bylo obsazeno 2 příslušníky) dle pokynu IDS (viz výpovědi svědků R. a H.). Stanoviště IDS se svým charakterem podobá pohyblivým stanovištím a čerpání přestávky IDS je umožněno tím, že IDS nemá pevně časově stanovené úkoly, a proto si IDS může koordinovat čerpání bez nutnosti jeho střídání. V době čerpání přestávky může IDS pověřit jiného dozorce se stejnými pravomocemi, aby ho zastupoval, a současně se dozorcí mohou obrátit na operační středisko věznice [srov. str. 11 až 14 prvostupňového rozhodnutí a body 110 až 122 napadeného rozhodnutí]. Soud toto posouzení aprobejuje, neboť je náležitě odůvodněno a má oporu v provedených důkazech.
76. Soud konstatuje, že žalobci v žalobě nezpochybnili, že jim během jejich služby bylo umožněno se stravovat a že jim byly denními rozkazy předepisovány přestávky, které se jim nezapočítaly do odpracované doby. Nicméně namítali, že jim Věznice Plzeň v rozhodném období zajistila pouze přiměřenou dobu na jídlo a oddech v rámci služby, jejíž výkon nemohl být přerušen. Stejně spornou otázkou tak bylo, zda služba na dozorcích stanovištích ve Věznici Plzeň je přerušitelná.
77. Soud k žalobní argumentaci nejprve souhrnně uvádí, že žalobci nemohou uspět s obecnými námitkami o specifickosti vězeňského prostředí, v němž za situace panující v rozhodném období a bez většího počtu příslušníků nebylo možné již ze samotné povahy věci umožnit příslušníkovi vykonávajícímu službu čerpat přestávku dle § 60 odst. 1 služebního zákona. Soudem shora uvedená judikatura nepochybuje o tom, že stav ve Vězeňské službě ČR umožňuje, aby příslušníkům byly poskytovány řádné přestávky na jídlo a odpočinek, při nichž dojde k přerušení výkonu jejich služby, neboť daný příslušník

nemusí být v průběhu čerpání přestávky ve stavu neustálé ostražitosti jdoucí nad rámec zákonné zakročovací povinnosti podle § 7 zákona o vězeňské službě. Obecná připravenost k zásahu (zakročovací povinnost), které žalobci v žalobě věnují značnou pozornost, není na překážku pro řádné čerpání přestávky ve smyslu § 60 odst. 1 služebního zákona (srov. např. bod 30 již výše citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 272/2022-64). Rovněž dle výše citované judikatury není pro čerpání řádné přestávky na překážku to, pokud ji příslušníci z praktických důvodů bezpečnostních kontrol tráví přímo ve věznici anebo mají na sobě služební výstroj a výzbroj.

78. Jak již bylo uvedeno výše, žalobci v žalobě argumentovali pouze v obecné rovině, že jejich služba není přerušitelná po dobu trvání předepsaných přestávek, neboť nejsou nikým střídáni, že při odchodu na přestávku nepředávají jinému příslušníkovi stanoviště (odchod na čerpání přestávky není zapisován do knihy předání a převzetí služby) a že po dobu přestávky museli být ve stavu trvalé ostražitosti, jelikož mají povinnost se zapojit do likvidace mimořádných událostí.
79. S ohledem na výše uvedená zjištění a skutkové závěry služebních funkcionářů soud se služebními funkcionáři souhlasí v následujících závěrech. V rozhodném období ve Věznici Plzeň nebyli žalobci v době přestávky, kdy je výkon služby přerušen, povinni plnit služební povinnosti, které jim ukládají příslušné předpisy a směrnice. Žalobci nebyli povinni se na dozorcím stanovišti po dobu čerpání přestávky zdržovat. Příslušníci velení na pevné stanoviště byli vystřídáni [žalobci ani netvrdili, že by byli veleni na pevné dozorcí stanoviště č. 21b, které vyžadovalo střídání – pozn. soudu] a v případě pohyblivých stanovišť příslušníci (včetně žalobců) mohli po nahlášení čerpání přestávky svému nadřízenému své stanoviště opustit. Bylo na vůli žalobců, jak přestávku stráví. V době přerušení služby žalobci nemuseli být řádně ustrojeni a vystrojeni a nebyla prokázána existence právního či interního předpisu, který by jim zakazoval v době přestávky ve službě opustit věznici. To, že k tomu v praxi nedocházelo, lze vysvětlit tím, že přestávka je zákonem limitována délkou 30 minut. Nicméně bylo prokázáno, že záleželo na žalobcích, jak zákonem vymezený čas na čerpání přestávky na jídlo a odpočinek využijí, a rovněž že charakter služby umožňoval přerušení jejího výkonu za účelem čerpání přestávky. V případech, kdy žalobci nemohli čerpat přestávku z důvodu neodkladného plnění služebních povinností, měli to nahlásit svému nadřízenému, přičemž by jim doba přestávky nebyla odečtena od doby vykonané služby. Soud akcentuje, že žádný takový konkrétní případ žalobci ani netvrdili, ani neprokázali.
80. Soud neshledal důvodnou námitku žalobců, že by ve Věznici Plzeň nebyla nastavena jasná a transparentní pravidla pro čerpání přestávek, resp. že nebyl nastaven jakýkoli mechanismus střídání příslušníků, aby mohli nerušeně čerpat přestávky, tedy aby mohli přenést odpovědnost za jim přidělené stanoviště. Předně je třeba si uvědomit, že nárok na řádnou přestávku, v rámci které dochází k přerušení výkonu služby (jak vyložila soudní judikatura), vyplývá přímo ze zákona. Jak již bylo uvedeno výše, žalobci v tomto ohledu v žalobě nenamítali konkrétní vnitřní předpisy či jejich ustanovení, které by měly bránit poskytování řádných přestávek, resp. 30minutovému přerušení výkonu služebních povinností. Naopak ředitel věznice ve správním spisu shromáždil relevantní vnitřní předpisy a ve svém posouzení je zohlednil a vyložil tak, že k přerušení výkonu služby po dobu předepsané přestávky dochází, přičemž žalovaný v napadeném rozhodnutí posouzení ředitele věznice přezkoumal a poté náležitě odůvodnil, proč se s posouzením

ředitele věznice ztotožnil. Soud pak ověřil, že posouzení služebních funkcionářů má oporu ve správním spisu a v němž obsažených vnitřních předpisech.

81. Soud konstatuje, že žalobci v žalobě konkrétními námitkami nezpochybnili posouzení ředitele věznice (aprobované žalovaným), že na OVVaT ve Věznici Plzeň byla většina dozorcích stanovišť pohyblivá, která nevyžadovala trvalou přítomnost veleného příslušníka. Proto na pohyblivých stanovištích ani nemuselo docházet ke střídání. Takové posouzení je souladné s judikaturou Nejvyššího správního soudu (nad rámec již zmíněné judikatury viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 3. 2024, č. j. 9 As 51/2023-53, body 45 až 48). Z dozorcích stanovišť, kde musela být zajištěna trvalá přítomnost dozorce, se jednalo pouze o pevné stanoviště č. 21b (dozorčí stanoviště v krizovém a specializovaném oddílu), které bylo jednočlenné, a proto se tam vyžadovalo na dobu čerpání přestávky vystřídaní jiným dozorcem. Takové střídání bylo zajištěno dle pokynu IDS z pohyblivého stanoviště 21a, neboť do bylo obsazeno dvěma příslušníky. Ostatně žalobci ani netvrdili, že by na toto pevné stanoviště byli veleni, přičemž není úkolem soudu, aby takové případné skutečnosti za žalobce ve správním spisu dohledával. Lze proto uzavřít, že oba žalobci působící na OVVaT mohli čerpat přestávku a po tuto dobu jim byl přerušen výkon služby.
82. Není ani podstatné, že při čerpání přestávek nedocházelo k zaznamenávání předání a převzetí služby, jak namítali žalobci. Jak již bylo uvedeno výše, u pohyblivých stanovišť ke střídání nedocházelo a opuštění stanoviště se toliko hlásilo nadřízenému příslušníkovi. U pevných stanovišť sice ke střídání docházelo, ovšem nejednalo se přitom o předání služby, ale o dočasné střídání po časově omezenou dobu (zpravidla 30 minut), tudíž se nezapisovalo do knihy předání a převzetí služby; na dané stanoviště je totiž stále velen určitý příslušník, jenž je pouze po dobu čerpání své přestávky dočasně zastoupen jiným příslušníkem (srov. již odkazovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 9 As 51/2023-53, bod 48).
83. Nelze přisvědčit ani žalobním námitkám, že žalobci údajně byli nepřetržitě po celou dobu služby připraveni k likvidaci mimořádných událostí, tudíž že byli ve stavu „trvalé ostražitosti“. Předně soud uvádí, že oba služební funkcionáři se stejnou námitkou žalobců zabývali ve svých rozhodnutích (srov. str. 25 a 26 prvostupňového rozhodnutí a body 84 až 95 napadeného rozhodnutí). Lze proto ve shodě se služebními funkcionáři jen shrnout, že žalobci nad rámec obecné zakročovací povinnosti (viz výše) neměli stanovenou žádnou povinnost trvalé ostražitosti. Povinnost zasáhnout v případě mimořádných událostí, resp. zákonná zakročovací povinnost příslušníků vězeňské stráže, které se uplatní i mimo dobu služby, nevylučují plnohodnotné čerpání přestávek (srov. již odkazovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 9 As 51/2023-53, bod 61, resp. tam uvedené rozsudky téhož soudu ze dne 17. 8. 2022, č. j. 9 As 89/2021-65, nebo ze dne 8. 11. 2022, č. j. 7 As 187/2022-26). V tomto je postavení příslušníků vězeňské služby odlišné od postavení hasičů, u nichž judikatura dovodila stav trvalé pracovní pohotovosti, který znemožňuje řádné čerpání přestávek na jídlo a odpočinek. Navíc ze záznamu o četnosti vyhlášení tísňových signálů za roky 2017, 2018, 2019 a leden až duben 2020 (součást správního spisu) vyplynulo, že k vyhlášení mimořádné události (nouzové signály) docházelo pouze výjimečně, zpravidla v rádech jednotek případů za rok. Uvedené potvrdil i výslech žadatele J. K..
84. Soud rovněž přisvědčil žalovanému, že přestávku čerpající příslušník svévolně neopouští své stanoviště, neboť tak činí se souhlasem svého nadřízeného a v souladu s denním

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

rozkazem vedoucího oddělení. Základem přestávky je skutečnost, že služba příslušníka je na určitý časový úsek přerušena, tudíž přestávku čerpající příslušník za své stanoviště po dobu přestávky neodpovídá. Tento názor žalovaného již byl aprobován i judikaturou Nejvyššího správního soudu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 9 As 51/2023-53, body 58 a 59).

85. Soud shrnuje, že souhlasí se služebními funkcionáři v jejich posouzení, že žalobcům bylo v předmětném období umožněno nerušeně čerpat přestávky, a to způsobem dle jejich uvážení. Přitom nebylo zjištěno, že by v případě žalobců běžně docházelo k rušení či krácení jejich přestávky z důvodu požadavku na předčasné navrácení do výkonu jejich služebních povinností. Faktické čerpání přestávek nemůže být popřeno tím, že ve zcela výjimečných případech mohla být aktivována zákonná zakročovací povinnost. Soud proto dospěl k závěru, že služební funkcionáři v dostatečném rozsahu zjistili skutkový stav věci potřebný pro svá rozhodnutí. Správní spis poskytuje dostatečnou oporu pro finální závěr, že v rozhodném období výkon služby žalobců ve Věznici Plzeň byl přerušitelný na dobu čerpání předem stanovené 30minutové přestávky, tudíž žalobci mohli plnohodnotně čerpat přestávku ve smyslu § 60 odst. 1 služebního zákona.
86. Závěrem soud uvádí, že si je vědom rozsudků zdejšího soudu ze 31. 5. 2023, č. j. 30 Ad 8/2017-202, a ze dne 10. 5. 2023, č. j. 57 Ad 2/2018-261, jimiž zrušil tehdejší napadená rozhodnutí žalovaného, kterými byla potvrzena prvostupňová rozhodnutí zamítající žádosti o proplacení přestávek podané příslušníky Vězeňské služby ČR vykonávajícími službu ve Věznici Plzeň. V obou uváděných případech, byť byl právní základ v zásadě stejný, skutkové okolnosti, jakož i zjištění učiněná služebními funkcionáři, byly odlišné, tudíž vedly zdejší soud k odlišnému finálnímu závěru stran důvodnosti žaloby, než k jakému dospěl v nyní projednávané věci.
87. V rozsudku č. j. 30 Ad 8/2017-202 zdejší soud posuzoval nároky týkající se období od 1. 5. 2013 do 30. 4. 2016 a shledal vady řízení spočívající v nedostatečném zjištění skutkového stavu. Soud dospěl k závěru, že ředitel věznice a žalovaný žádným způsobem v součinnosti se žalobci nezkoumali, na jakých stanovištích žalobci v rozhodném období vykonávali službu, aby bylo možné uzpůsobit tomu důkazní řízení, a dále že je třeba zásadně doplnit dokazování. Proto po doplnění dokazování bylo třeba přezkoumatelným způsobem vyhodnotit, zda služba tehdejších žalobců byla přerušitelná po stránce formální (na základě obecně závazných i služebních předpisů) i faktické, tj. zda tehdejší žalobci mohli čerpat přestávku v zákonném rozsahu a způsobem uvedeným výše v odůvodnění tohoto rozsudku.
88. Obdobně v rozsudku č. j. 57 Ad 2/2018-261 zdejší soud posuzoval nároky týkající se období od 1. 8. 2013 do 31. 7. 2016 a shledal vady řízení, neboť skutkový stav, který vzali služební funkcionáři za základ svých rozhodnutí, vyžadoval rozsáhlé a zásadní doplnění, a to zejména ve vztahu k otázce faktického pracovního prostředí tehdejších žalobců a jejich faktické vytíženosti, resp. jakým způsobem byla fakticky zajištěna jejich zastupitelnost v době čerpání přestávek.
89. Na rozdíl od případů dříve řešených pod sp. zn. 30 Ad 8/2017 a 57 Ad 2/2018 tak v nynější věci žalobců měl soud s ohledem na obsah správního spisu a prvostupňového i napadeného rozhodnutí za dostatečně zjištěné a odůvodněné, že žalobcům bylo umožněno čerpat předepsané přestávky ve smyslu § 60 odst. 1 služebního zákona.

VI.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

Rozhodnutí soudu

90. S ohledem na vše shora uvedené soud uzavírá, že žalovaný v případě žalobců postupoval v souladu se zákonem, když potvrdil rozhodnutí ředitele věznice, jímž byly zamítnuty žádosti žalobců o proplacení přestávek na jídlo a odpočinek čerpaných žalobci v rozhodném období. Soud v projednávané věci neshledal v postupu žalovaného žádné závažné procesní pochybení, které by mělo za následek nezákonnost napadeného rozhodnutí.
91. Jelikož soud žádnou z žalobních námitek neshledal důvodnou, podanou žalobu výrokem I. tohoto rozsudku zamítl dle § 78 odst. 7 s. ř. s.

*VII.**Náklady řízení*

92. Podle § 60 odst. 1 s. ř. s. náleží právo na náhradu nákladů řízení žalovanému, který měl ve věci plný úspěch. Žalovanému ovšem žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, a proto soud výrokem II. tohoto rozsudku žádnému z účastníků řízení právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 24. února 2026

JUDr. Veronika Burianová v.r.
předsedkyně senátu